

**T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM-BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI**

**BODRUM VE KUŞADASI'NDAKİ BEŞ YILDIZLI OTELLERDE KALAN
TURİSTLERİN REKREASYONEL SORUNLARI**

İlhan ADİLOĞULLARI

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

BURSA-2007

**T.C.
ULUDAĞ ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM-BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR ANABİLİM DALI**

**BODRUM VE KUŞADASI'NDAKİ BEŞ YILDIZLI OTELLERDE KALAN
TURİSTLERİN REKREASYONEL SORUNLARI**

İlhan ADİLOĞULLARI

(YÜKSEK LİSANS TEZİ)

Danışman: Yrd. Doç. Dr. Zaim Alparslan ACAR

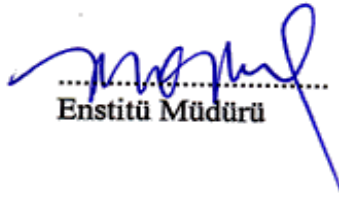
BURSA-2007

Sağlık Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğüne,

Bu tez, jürimiz tarafından Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

	<u>Adı ve Soyadı</u>	<u>İmza</u>
Tez Danışmanı	Yrd.Doç.Dr.Zaim Alparslan ACAR	
Üye	Prof.Dr.Füsun ÖZTÜRK KUTER	
Üye	Doç.Dr.Zahit DİRİK	

Bu tez, Enstitü Yönetim Kurulunun .....8.2.2007..... tarih, 2007/06
sayılı toplantısında alınan ...01..... numaralı kararı ile kabul edilmiştir.

Enstitü Müdürü

İÇİNDEKİLER

TÜRKÇE ÖZET.....	III
İNGİLİZCE ÖZET.....	V
GİRİŞ.....	1
GENEL BİLGİLER.....	5
1. Turizmin Tanımı.....	5
2. Turizm Çeşitleri.....	5
2.1. Turistin Geldiği Yere Göre Turizm.....	6
2.2. Turist Sayısına Göre Turizm.....	6
2.3. Amacına göre Turizm.....	6
2.4. Seçilen Zamana Göre Turizm.....	8
2.5. Kapsanan Süreye Göre Turizm.....	8
2.6. Sosyal Niteliklere Göre Turizm.....	8
2.7. Ulaşım Araçlarına Göre Turizm.....	9
2.8. Organizasyon şekline Göre Turizm.....	9
2.9. Konaklama Şekline Göre Turizm.....	9
3. Turistin Tanımı.....	9
4. Beş Yıldızlı Otel Tanımı.....	9
5. Boş Zaman Tanımı.....	12
5.1. Boş zamanın artmasındaki nedenler.....	13
6. Rekreasyon Tanımı.....	14
6.1. Rekreasyonun Özellikleri.....	15
6.2. Rekreasyon Programlamada Etkili Olan Faktörler.....	16
6.3. Rekreasyon Faaliyetlerinin Sınıflandırılması.....	18
6.3.1. Mekânsal Açıdan Rekreasyon Çeşitleri.....	18
6.3.1.1. Açık Alan Rekreasyonu.....	18
6.3.1.2. Kapalı Alan Rekreasyonu.....	19
6.3.2. Katılımcıların Milliyetlerine Göre Rekreasyon Çeşitleri.....	19
6.3.2.1. Ulusal rekreasyon.....	19
6.3.2.2. Uluslar arası rekreasyon.....	19
6.3.3. Bireylerin Etkinliklere Katılma Şekline Göre Rekreasyon Çeşitleri.....	19
6.3.3.1. Etkin (aktif) rekreasyon.....	20
6.3.3.2. Edilgen (pasif) rekreasyon.....	20
6.3.4. Katılımcıların Yaşlarına Göre Rekreasyon Çeşitleri.....	20
6.3.5. Katılımcıların Sayısına Göre Rekreasyon Çeşitleri.....	20
6.3.5.1. Ferdi (bireysel) rekreasyon.....	20
6.3.5.2. Grup rekreasyonu.....	20
6.3.6. Fonksiyonel Açıdan Rekreasyon Çeşitleri.....	20
6.3.6.1. Ticari rekreasyon.....	20
6.3.6.2. Estetik rekreasyon.....	21
6.3.6.3. Sosyal rekreasyon.....	21
6.3.6.4. Sağlık rekreasyonu.....	21
6.3.6.5. Fiziksel rekreasyon.....	21
6.3.6.6. Sanatsal rekreasyon.....	22
6.3.6.7. Kültürel rekreasyon.....	22
6.3.6.8. Turistik rekreasyon.....	22
6.4. Rekreasyon Faaliyetlerine Duyulan İhtiyacın Nedenleri.....	22
6.4.1. Kişisel yönden rekreasyona duyulan ihtiyacın nedenleri.....	23
6.4.2. Toplumsal Yönden Rekreasyona Duyulan İhtiyacın Nedenleri.....	24

6.5. Rekreasyon-Turizm İlişkisi.....	25
7. Animasyonun Tanımı.....	26
7.1. Animasyonun Fonksiyonları.....	26
7.1.1. Sosyal fonksiyonlar.....	26
7.1.2. Boş Zamanla ilgili Fonksiyonlar.....	27
7.1.3. Eğitim Amaçlı Fonksiyonlar.....	27
7.1.4. Sportif Fonksiyonlar.....	27
7.1.5. Kültürel Fonksiyonlar.....	27
GEREÇ VE YÖNTEM.....	29
BULGULAR.....	30
TARTIŞMA VE SONUÇ.....	57
EKLER.....	61
KAYNAKLAR.....	69
TEŞEKKÜR.....	74
ÖZGEÇMİŞ.....	75

ÖZET

BEŞ YILDIZLI OTELLERDE KALAN TURİSTLERİN REKREASYONEL SORUNLARI

İnsanların yoğun iş temposu ve stresli yaşantıdan bir an olsun uzaklaşmak için turizm faaliyetlerine katılma ihtiyacı duydukları bilinmektedir. Turizm özellikle 1900’lü yılların ortalarına kadar insanlar tarafından lüks bir faaliyet olarak görülmekteydi. Fakat teknolojik gelişme ve sosyal değişimler ile birlikte insanların hayatında birçok değişim sonunda, turizm faaliyetlerine katılma noktasında da değişimler görülmekte olup, turizm insanlar için lüks olmaktan çıkıp, zorunlu ihtiyaç olarak yerini almaya başlamıştır.

Ülkemizin, stratejik konumu, doğal güzellikleri, kültürel zenginliği, iklim şartları ve her mevsimin ayrı güzellikte yaşanması tartışılmaz bir durum arz ettiği bir gerçektir.

Turizm faaliyetlerine bu kadar uygun olan bir ülkede turizmin gelişmesi ve daha ileri noktalara taşınması için, turizm faaliyetleri içinde önemli bir yer tutan rekreasyon faaliyetlerinin de dikkate alınması gerektiği düşünülmektedir.

Bir turizm cenneti olan ülkemize tatile gelen turistlerin fiziksel ve sosyal ihtiyaçlarının belirlenip, rekreasyonel beklentilerinin tespit edilip, sorunların çözülmesi bakımından bu çalışma önemlidir.

Bu amaçla; Bodrum ve Kuşadası’ndaki beş yıldızlı otellerde tatil yapan turistlerin rekreasyonel sorunlarının araştırılması amaçlanmaktadır.

Araştırma 2006 turizm yaz sezonunda Kuşadası ve Bodrum bölgesindeki otellerde kalan ve araştırmamızın kapsamını oluşturan toplam 512 turist üzerinde gerçekleştirildi. Çalışmaya katılan yabancı turistlerin 353 kişi (%68,9), Türk turistlerin oranı ise 159 kişi (%31,1)’ dir.

Araştırmanın aracını teşkil eden 5 yıldızlı otellerde kalan yabancı ve Türk turistler ile ilgili olarak durumu tespit etmek amacıyla hazırlanan durum değerlendirme formu turistlere uygulanmıştır. Durum değerlendirme formu içindeki 53 soruda likert ölçeği kullanılmıştır. Ayrıca bu çalışmada betimsel istatistiklere yer verilmiş ve 3’lü scala kullanılmıştır. Veriler SPSS paket program kullanılarak analiz edilmiştir.

Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin %51’ni erkekler, %49’nu bayanlar oluşturmaktadır. Ayrıca bu araştırmada katılımcıların çoğunluğunu %46,5 ile 31–50 yaş grubu arası turistler oluşturmaktadır. Turistlerin ülkelere göre dağılımlarına baktığımızda ise çalışmaya katılanların %31,1’ni Türk turistler, Türk turistlerden sonra 14,5 ile Belçikalı

turistler oluşturmaktadır. Burada %2 ile en az turistin Fransızlardan oluştuğu görülmektedir.

Sonuç olarak; ülkemizdeki turizm bölgelerinde rekreasyonel faaliyetlerin uygulanmasında, daha profesyonelce ve sistematik bir biçimde düşünülerek adımlar atılırsa, turistlerin memnuniyeti artacak ve ülkemize bakış aıları daha olumlu olacaktır.

Anahtar Kelimeler: Rekreasyon, Turist, Beş yıldızlı otel

SUMMARY
RECREATIONAL COMPLAINTS OF TOURISTS STAYING
AT FIVE-STAR HOTELS

It is known that humans feel the need to participate in tourism activities in order to estrange themselves from intensive business pace and stressful daily life for a moment. Tourism was considered by humans as luxury activity especially till mid-1900. But in consequence of many changes in lives of the humans as a result of technological and social changes there also changes as to participation in tourism activities have been observed and tourism no longer is a luxury and has become to take its place as a requisite.

There is no doubt on the fact that our country is a unique place in terms of its strategic position, natural beauties, cultural richness, climatic conditions and living the four seasons each has a different beauty peculiar to it.

It is being considered that the recreational activities that hold an important place in tourism activities must be taken into consideration in order to promote and carry further the tourism in such a country that is pretty suitable for tourism activities.

This study is important in order to determine physical and social needs of the tourists coming to our country, which is a tourism paradise, to determine their recreational expectations and resolve their problems.

For this purpose, it is intended to research the recreational activities of the tourists passing their holidays at five-star hotels in Bodrum and Kuşadası.

The research was carried out on 512 tourists in total who stayed at the hotels in the regions of Kuşadası and Bodrum during the summer tourism session of 2006. 353 foreign tourists (% 68,9) and 159 Turkish tourists (%31,1) participated in this study.

The status evaluation form, that was prepared to determine the status regarding foreign and Turkish tourists staying at 5-star hotels comprising the means of the study, was applied to the tourists. Likert scale was used for 53 questions in the status evaluation form. However in this study, depictive statistics were used and triple scale was used. The data were analyzed using SPSS package program.

The foreign and Turkish tourists participated in the study comprised of 51 % men and 49 % women. However the most of the participants in this study were comprised of the tourists between 31-50 year of age by 46.5%. When we look at the distribution of the tourists according to the countries, 31,1% of tourists were comprised of Turkish tourists and, after Turkish tourists,

14.5% of Belgian tourists. Here it is seen that the least of tourists were comprised of French tourists by 2%.

As a result; at implementation of recreational activities in the tourism regions of our country, if steps are taken by thinking professionally and systematically, then the satisfaction of the tourists shall increase and their point of view on our country shall be more affirmative.

Key Words: Recreation, Tourist, Five-star hotels

GİRİŞ

Günümüzde sanayileşme ve teknolojik gelişmenin hızlı olduğu yadsınamaz bir gerçek olarak kabul edilmektedir. İnsanoğlu da bu hızlı değişimde bir şekilde yerini almaktadır. Yaşamın devamı ve en azından temel ihtiyaçların giderilmesi için insanlar çalışmak zorunda kalmaktadır. Ancak bu insanların hayatlarının her anında çalışacakları anlamına gelmemektedir. Makinelerin belirli aralıklarla elden geçirilmesi gerektiğini bildiğimiz halde insanların dinlenmeden, bir eğitim programından geçmeden, terfi etmeden ya da başka bir yolla ödüllendirilmeden daha ne kadar süre sağlıklı kalabileceğini ya da hangi sürede güçlerini yitirip, üretime zararlı hale gelmeye başlayacağı bilinmemektedir (1).

Gelişmiş ülkelerde turizm ürünlerine yönelik insan ihtiyaçları 1. Dünya Savaşı'na kadar lüks ihtiyaçlar arasında sayılırken 1960'lı yıllara kadar kültürel ihtiyaçlar grubunda yer almıştır. Günümüzde ise zorunlu ihtiyaçlar grubuna girmiştir (2). Sanayileşme sonunda dünyada ve avrupada ki gelişmiş ülkelerin endüstriyel ve teknik alandaki hızlı gelişmeleri sonucunda günlük hayattaki çalışma süresinin kısılması, serbest zamanların çoğalmasına ve kişi başına düşen gelirin artmasına yol açmıştır. Ulaşım alanındaki hızlı gelişim ile de en uzak yerler yakınlaşmış ve insanlar turist olarak yıllık tatillerinde uzak ve değişik kültürlerden rekreasyon ve eğlence aktiviteleri aramaya başlamış ve turizm olayını gerçekleştirmiştir.

Turizmin bacasız sanayi olarak bilindiği herkes tarafından kabul edilmektedir. Toplumların yaşam deneyimlerini zenginleştiren sosyal, ekonomik, kültürel birikimlerinin bir sistem içinde geliştiren öğeler arasında giderek artan boyutlarda önem kazanmakta olan turizm, sektör olarak yıllık ortalama % 6,8 oranında büyüme seyrederek özellikle son yirmi yılda dünyanın en hızlı gelişen sektörleri arasında yerini almış, 1990'lı yılların sonunda hizmetler sektöründe birinci sıraya yükselmiştir (3). Türkiye'nin son 42 yılda sağladığı döviz miktarı 121 milyar 289 milyon doları bulmuştur (4). Türkiye'nin 2005 yılı turizm geliri 18,2 milyar dolardır (5). 2006 yılı turizm gelirleri ilk altı ayda 5.694.571.188 doları bulmaktadır (6).

Türkiye'nin, stratejik konumunu, doğal güzellikleri, kültürel zenginliği, iklim şartları ve her mevsimin ayrı güzellikte yaşanması tartışılmaz bir durum arz ettiği bir gerçektir. Yılın her bölümünde dört mevsimin yaşanabileceği özellikte olan ülkemizde turizm faaliyetlerinin Türkiye ekonomisine vereceği katkı herkes tarafından bilinmektedir. Türkiye'ye gelen turistlerin sadece deniz, güneş, kum için gelmedikleri bilinmektedir.

İşletmeler düzenlenecek animasyon aktiviteleri için yapacakları harcamalardan kaçınırsa, tesise gelen müşteriler hareketsizlikten sıkılacak ve büyük paralar harcanarak yapılan tesisi, geceleri konaklama yaptığı adres olarak görecektir. Bu da tatilin esas amacı olan bedenen ve psikolojik yenilenme fonksiyonunu ortadan kaldıracak, turistin işletmedeki tüketim oranı düşecektir (7). İnsanların, dinlenme hayatlarının eğlence faaliyetleri ile desteklenmesi gerektiği bilinmektedir. Globalleşen ve farklı alternatifler arayan dünyamız; turizm sektöründe de alternatif arayışlar içindedir. Çünkü turist rekreasyon kavramının bilinci içerisinde hoşça vakit geçirecek aktif dinlenme alternatiflerini değerlendirmek eğilimindedir. Dünya genelinde rekreasyon faaliyetlerinin önem kazanması, büyük ve kaliteli konaklama ve turizm amaçlı işletmelerin kurulması ve çoğalması, turistik yörelere ilginin artmasını sağlamaktadır.

Rekreasyonel faaliyetler zaman içerisinde gelişme göstermekte ve günümüzde ise büyük -küçük tüm işletmelerde aranılan bir hizmet olarak yerini alabileceği düşünülmektedir. Birçok turizm gelişme projesi, turistik olanaklarla rekreasyonel faaliyetleri uyumlu bir şekilde birleştirmeyip, planlanmadığı için başarısız olduğu unutulmamalıdır (8). Turistik kaynaklar açısından çok zengin değerlere sahip olan ülkemizde animasyon hizmetleri konusunda gerekenlerin yapılmasının kaçınılmaz olduğu ortaya çıkmıştır.

Antalya yöresinde yapılan bir araştırmada yabancı turistlerin animasyon aktivitelerinin yaygın olduğu belirlenmiş, konaklama işletmelerinde animasyon hizmetlerini kadın turistlerin %45,07'sinin, erkek turistlerin ise %41,59'unun yeterli bulunduğu ortaya konulmuştur (9). Bunun bilincinde olan otel işletmecileri rekreasyon faaliyetlerine önem vermeye başlamıştır. Turistleri işletmede daha fazla tutabilmek, müşteri bazında canlılık kazandırmak, işletmenin tanıtımını yapabilmek ve turistlerin canlarının sıkılmasını önlemek için rekreasyon faaliyetleri en önemli unsurlar arasında yer almaktadır. Konaklama tesisleri yaptıkları fiziksel değişimler ve tasarımlarla sundukları rekreasyonel olanakları zenginleştirerek, çalıştıkları seyahat acenteleri ve tur operatörleri ile de daha rahat pazarlık edebilmektedir (10,11). Son yıllarda hızla artan uluslararası turizm rekabetinde ülkeler, sosyal ve kültürel motiflerin yanı sıra, sahip oldukları tesislerin animasyon imkânları ile de turist çekiciliklerini arttırmaktadırlar. Animasyon aktiviteleri otel işletmeleri için yeni bir üretim ve satış alanı olarak görülmektedir. Otel işletmeleri düzenleyecekleri animasyon faaliyetleri ile tanıtım ve pazarlama imkânlarını arttırarak, satış gelirlerini de çoğaltmaktadır (12).

Sayfiye otel işletmelerinde müşteriye ulaşma ve ekstra gelir getiren bölümlerin tanıtımını yapma rekreasyon faaliyetleri ile daha kolay olmaktadır. Bu sayede işletmedeki müşteriler eğlendirilerek, müşterilerin rahat ve eğlenceli tatil geçirmeleri sağlanmakta, aynı zamanda departmanlar tanıtılıp satışlar arttırılmaktadır. Bunu iyi bir organizasyonla yapan işletmeler gelirlerini arttırmaktadırlar (13).

Muğla bölgesinde 17 adet 1. sınıf tatil köyü, 14 adet 4 yıldızlı otel, 10 adet 5 yıldızlı otel içinden 15 adet 1.sınıf tatil köyü, 8 adet 5 yıldızlı otel, 7 adet 4 yıldızlı otel ve bu tatil köylerinin yöneticileri ve rekreasyon/animasyon program sorumluların yer aldığı çalışmada rekreasyon/animasyon faaliyetleri hizmet satışları açısından değerlendirilmiş olup, bu faaliyetlerin hizmet satışlarını olumlu şekilde etkilediği saptanmıştır (14). Birçok konaklama işletmesi artık turizm pazarlaması olayına bilimsel olarak bakarak tarihi ve doğal güzelliklerin yanı sıra, çekicilikte önemli bir yer tutan rekreasyonel faaliyetlerin değerlendirilmesine gereken önemi vermektedir.

Eğlence aktivitelerini katkısını destekleyen bir araştırma 1987 yılında Ege ve Akdeniz sahil şeridinde bulunan 7 motel, 11 otel ve 6 tatil köyünden oluşan 24 konaklama tesisinde yapılmıştır. Rekreasyonel düzenlemeler ve animasyon programlarına daha çok yer veren tatil köylerinin, gerçekleştirdiği bu katılımlardan dolayı toplam gelirlerini %17 arttığı saptanmıştır. Satış çabalarının temel amaçları; hedef pazardaki müşterilere bilgi vermek, ikna etmek ve hatırlatmada bulunmaktır. Bu amaçla ulaşmada en önemli araç rekreasyon faaliyetleridir (15). Van Doorn (1982) geleceğin turizmde rekreasyon aktivitelerinin turistlerin konaklama tesislerinde kalma sürelerini uzatmada en önemli faktörlerden biri olduğunu belirtmiştir.

Rekreasyon faaliyetlerinin satış arttırma aracı olarak sağladığı bazı yararlar şunlardır; otel işletmelerinin olumlu imaj nedeniyle reklâmının yapılmasını sağlar, yapılan otel reklâmına olumlu etkiler sağlar, otel işletmesinin kalite ve çekiciliğini arttırır, rekabet avantajı yaratır (13). Rekreasyon ve animasyon faaliyetleri ile çekicilik oluşturularak, işletmelerde konaklayan müşteri sayısı artacak ve artmasıyla doğru orantılı olarak diğer departmanlardaki satışların artması beklenmektedir. Otelin doluluk oranı ne kadar yüksek olursa, restoran, bar, havuz, çamaşırhane, vb bölümlerin gelirleri artacak, bunun sonucu olarak otelin mevcut gelirinde artış olacaktır (13). Halkoyunları, geleneksel tiyatromuz, rekreasyonel faaliyetler kültürel ve geleneksel motiflerimizin canlı tutulması ve tanıtımının yapılmasında etkili olmaktadır (16). Türkiye'ye gelen turistlerin kalış sürelerinin, diğer Akdeniz ülkelerinden düşük olmasının nedeni, rekreasyonel faaliyetlerin sınırlı olmasından kaynaklanmaktadır (17).

Türkiye'ye halen var olan ve devam eden rekreasyon ve animasyon programları her ne kadar gelişimini sürdürmeye devam etse de henüz iyi bir planlamanın olmadığı görülmektedir (18).

Bir turizm cenneti olan Türkiye'ye tatile gelen turistlerin fiziksel ve sosyal ihtiyaçlarının belirlenip, rekreasyonel beklentilerinin tespit edilip, sorunların çözülmesi bakımından bu çalışma önemlidir.

GENEL BİLGİLER

1. Turizmin Tanımı

Turizm, turistlerin kazanç sağlamak amacına yönelik olmayan ve sürekli yerleşmemek koşulu ile bir yerlere seyahatleri ve orada kalmaları sonucu ortaya çıkan olayların, ilişkilerin tümüdür. Daha öz ve kısa olarak turizm; sürekli yaşanan yer dışında tüketici olarak yapılan seyahat ve geçici konaklama olayıdır (19). Turizm dinlenme, eğlenme, sağlık, ziyaret, spor eğitimi, bulunulan yerden uzaklaşma, bir şeyler keşfetme amacıyla yapılan seyahatleri kapsar (20). Turizm özünde eğlence ve zevk amacı olan belirli bir paranın ve zamanın kullanılması veya dinlenmek ve tatil geçirmek amacıyla geziye çıkmaktır (21).

Dünya Turizm Örgütü (WTO) turizmi, gelir getirici etkinlikler dışında kalan boş zamanların hemen hepsini içine alan bir seyahat; bundan doğan konaklama, yeme içme, ulaşım, eğlence, gibi hizmetler ve ilişkiler diye tanımlamıştır (22). Daha geniş bir ifade ile turizm, insanların sürekli ikamet ettikleri, çalıştıkları ve her zamanki olağan gereksinimlerini karşıladıkları yerler dışında yerleşmemek ve ekonomik gelir elde etmemek koşulu ile dinlenme, eğlenme, merak, spor, sağlık, kültür, deneyim kazanma, akraba ziyareti, kongre ve seminerlere katılma, dini gereklerini yerine getirme vb nedenlerle kişisel ya da toplu olarak yaptıkları seyahatlerden ve gittikleri yerlerde en az bir geceleme yaparak turizm işletmelerinin ürettiği mal ve hizmetleri talep etmelerinden ortaya çıkan iş ve ilişkiler bütünüdür (13).

Günümüze kadar turizm için en çok sözü edilen tanım Avrupa İktisadi İşbirliği Teşkilatı(OECD) tarafından benimsenen tanımdır. Bu tanıma göre turizm; para kazanma amacına dayanmayan ve devamlı kalış biçimine dönüşmemek kaydıyla yabancıların bir yerde konaklamalarından ve bir yere seyahatlerinden doğan olay ve ilgilerin tümüdür (23). Turizm genellikle bir rekreasyonel etkinlik olarak tanımlanıp analiz edilirken insanların kendi yaşadıkları yer dışında sürekli yerleşmemek, ticari ve politik bir amaç taşımamak koşulu ile temel amaç dinlenmek ve eğlenmek olan boş zamanların değerlendirilmesine yönelik, değişik amaçlarla yapılan seyahatlerden ve gittikleri yerdeki konaklamalarından doğan ihtiyaçlarını karşılama, insanları kabul etme ve ağırlama sanatı olarak açıklanmıştır (24).

2. Turizm Çeşitleri

Turizmin çeşitli kriterler esas alınarak kapsamlı bir gruplaması şöyle yapılmaktadır (25);

2.1. Turistin Geldiği Yere Göre Turizm

Turizm bu kriter esas alınarak iç turizm ve dış turizm diye ikiye ayrılmaktadır.

1-İç turizm: Kişilerin ülkeleri içinde yaptıkları seyahatlerdir.

2-Dış turizm: Kişilerin ülkeleri dışında yaptıkları seyahatlerdir. Dış turizm de ikiye ayrılır;

a-Aktif dış turizm: Yurtdışından gelen yabancı turistlerin oluşturduğu turizmdir.

b-Pasif dış turizm: Ülke fertlerinin başka ülkelerde turizm amacıyla yaptıkları seyahatlerden oluşan turizmdir.

2.2. Turist Sayısına Göre Turizm

Turizm bu kriter esas alınarak bireysel, kollektif ve kitle turizmi diye üçe ayrılmaktadır.

1- Bireysel turizm: Kişisel olarak yapılan seyahat ve konaklamalardır.

2- Kollektif turizm: Belirli bir grup veya örgüt (kulüp, dernek vb.) tarafından düzenlenen seyahat ve konaklamalardır.

3- Kitle turizmi: Seyahatin büyük ölçüde ve konaklamanın tümü ile kolektif bir biçimde gerçekleştirildiği ve turistin grupta bütünleşmesinin bilinçli olarak özendirildiği bir turizm biçimidir.

2.3. Amacına Göre Turizm

Kişilerin turizm olgusuna kayılmasını sağlayan dürtüler çeşitlidir. Bir turistin hangi amaçla seyahate karar vermiş olduğunu belirlemek, amaçların birbiri ile yakından ilişkili ve çoğu zamanda iç içe olması sebebiyle oldukça güçtür. Bununla beraber, seyahat ve konaklama süresince yapılan faaliyetlerin ve kurulan ilişkilerin ağırlığının hangi noktalarda toplandığına bakılarak temel amacın belirlenmesi mümkündür. Buna göre aşağıda bazı gruplar belirlenmiştir.

1-Dinlenme turizmi: Günümüz yaşam ve çalışma koşullarında yorulan ve bunalan insanların yıllık tatillerinde veya boş zamanlarında sürekli yaşadığı yer dışına çıkarak bedensel ve ruhsal sağlığını yeniden kazanmak amacıyla sakin ve dinlendirici ya da aksine hareketli veya eğlendirici ortamlar aramalarıyla oluşan turizm biçimi olarak açıklanmaktadır. Bu turizm çeşidi kendi içinde dörde ayrılmaktadır .

a-Sağlık turizmi (Tıbbi Turizm): Kişilerin tedavi olmak amacıyla yaptıkları seyahatlerin oluşturduğu turizm olarak açıklanmaktadır.

b-Yayla turizmi: Tatillerini şehir dışı yaşam koşullarında geçirmek isteyen insanların bu amaçla belirli özellikleri olan (iklim gibi) yaylalara yaptıkları ziyaretlerdir.

c-Kıyı turizmi: Eğlence, dinlenme, spor yapma amacıyla sahillere (deniz, göl, akarsu) yapılan ziyaretlerdir.

d-Çiftlik turizmi: Tatillerini şehir dışı yaşam koşullarında geçirmek isteyen insanların, gerçek veya turizm amacıyla suni olarak kurulmuş çiftliklerde, doğa ile iç içe yaşamak, sebze ve çiçek yetiştirmek, meyve toplamak için seçtikleri turizm türüdür.

2-Kültürel turizm: Değişik kültürleri ve kültür eserlerini görmek için yapılan (tarihsel anıtlar, savaş alanları, müzeler vb) seyahatlerdir. Ayrıca kültürel turizm içinde Gastronomi Turizmi(Mutfak Turizmi) adında damak zevki konusunda özel ilgileri olan insanların bu anlamda ünlü olan yerlere gitmesiyle oluşan başka bir turizm çeşidi de bulunmaktadır.

3. Sportif turizm: Su ve dağ sporları gibi, spor yapan, spora ilgi duyan ve sporla ilişkisi bulunan kişilerin; sportif karşılaşmalara, olimpiyat ve dünya şampiyonalarına bizzat katılmak ve bunları izlemek amacıyla oluşturdukları turizm hareketidir.

4. Dinsel turizmi: Dinlerce kutsal sayılan beldeleri ziyaret etmek, dinsel toplantı ve törenlere katılmak veya bunları izlemek, hac gibi dinsel görevleri yerine getirmek veya ünlü mabetleri görmek amacıyla yapılan ve zaman zaman çok önemli boyutlara ulaşan seyahatlerin ve konaklamaların oluşturduğu turizm çeşididir.

5. Ekonomik turizm: Ekonomik beklentilerle fuar ve sergileri gezmek, endüstri tesislerini ve ticaret merkezlerini ziyaret etmek, iş bağlantıları kurmak amacıyla yapılan seyahat ve konaklamaları kapsayan turizm çeşididir.

6. Politik turizm: Devlet adamı, diplomat veya kamu görevlerinin ulusal veya uluslararası politik ilişkiler amacıyla katıldıkları ve politika ile ilgilenen kişilerin gelişen olayları izlemek için takip etmesiyle meydana gelen turizm çeşididir.

7. Kongre turizmi: Uluslararası niteliğe sahip kuruluşların, belirli aralıklarla düzenledikleri kongre, seminer, konferans vb. faaliyetlere katılmak amacıyla meydana gelen turizm çeşididir.

8. Aile turizmi: Aile ve akrabalık bulunulan yerlere yapılan seyahat ve konaklamaları kapsar.

2.4. Seçilen Zamana Göre Turizm

Seyahat ve konaklama için yılın hangi mevsiminin seçildiğine bakılarak yaz turizmi ve kış turizmi biçiminde sınıflandırılmaktadır. Ayrıca turizm hareketlerinin yoğunluğuna bağlı olarak sezon içi turizm ve sezon dışı turizm biçiminde de sınıflama yapılmaktadır.

2.5. Kapsanan Süreye Göre Turizm

Turizm olgusu kapsadığı süre açısından kısa süreli ve uzun süreli turizm olarak biçimlendirilmektedir.

Kısa süreli turizm: Hafta sonu tatili veya başka amaçla dört gecedен az konaklama ile doğan turizm olarak adlandırılmaktadır.

Uzun süreli turizm: Sürekli yerleşme yeri dışında en az dört geceleme ile gerçekleştirilen tatil veya turizm çeşidi olarak adlandırılmaktadır.

2.6. Sosyal Niteliklere Göre Turizm

Turizm bu olguya katılan kişilerin yaşları, meslekleri, sosyo-kültürel özellikleri ve gelir düzeyleri gibi nitelikleri açısından sınıflandırılmaktadır.

Sosyal niteliklere göre turizm, iki kısma ayrılmıştır. Bunlardan birincisi, yaş kriterlerine göre yapılan gençlik turizmi ve yaşlılar turizmi, ikincisi ise turistin gelir düzeyi ve sosyal durumuyla bağlantılı olarak yapılan lüks turizm, geleneksel turizm ve sosyal turizmdir.

2.7. Ulaşım Araçlarına Göre Turizm

Bu turizm çeşidinde esas olan insanların seyahat için tercih ettiği ulaşım aracının türüdür. Karavan turizmi, demiryolu turizmi, yat turizmi ve gemi turizmi olarak dört bölüme ayrılmaktadır.

2.8. Organizasyon Şekline Göre Turizm

Bu turizm şeklinde, kişilerin doğrudan kendilerinin seyahat etmeleri ile ve kişilerin seyahat acentesi veya tur operatörleri aracılığı ile yaptıkları seyahatleri kapsayan turizm çeşidi olarak adlandırılmaktadır.

2.9. Konaklama Şekline Göre Turizm

Bu turizm çeşidinde konaklanan turizm işletmesi (otel, motel, pansiyon, kamp, tatil köyü) veya sayfiye evleri rol oynamaktadır.

3. Turistin Tanımı

Turist, turizm olayına katılan ve yön veren, sürekli yaşadığı yeri ticari kazanç dışı sebeplerle geçici olarak terk edip seyahat eden ve konaklayan psikolojik tatmin arayan sınırlı harcama gücü ve zamanı tüketiminde bulunan kişidir (26). Uluslararası düzeyde turist tanımı 21 Ocak 1937 de Milletler Cemiyeti İstatistik Ekspertlerinin toplantısında ele alınmış ve şu şekilde bir tanım ortaya konmuştur. 'Turist, ikametgâhı bulunduğu bir ülkeden başka bir ülkeye en az 24 saat süreyle ziyaret eden kişidir' (27). Nikos Georgulas, rekreasyonu temel alan bir turist tanımını şu şekilde yapmıştır. "Rekreasyon amacıyla veya tatmin için bir takım etkinliklere başvuran kişi turisttir." Bu tanımda belirli bir süre ortaya konulmamış beğeni ve zevk ögesi temel olarak dikkate alınmıştır (28). Başka bir tanıma göre turist; boş zamanı değerlendirmek amacıyla özgür bir ortam içinde, turizm bakımından cazibe arz edilen yerlere seyahat eden, orada konaklayan, seyahat ve konaklamadan doğan ihtiyaçlarını mali gücü ile karşılamaya çalışan, geleneklerine bağlı ve rahatına düşkün insanlardır (29). Bu tanımların ışığında turist, düzenli bir gelire sahip olan, belirli bir boş zamanı bulunan gittiği bölgedeki turizm işletmelerinin ürettiği mal

hizmetleri satın alan, geçici olarak seyahat eden ve gittiği bölgede en az bir gece kalan kişiler turist olma özelliğini taşır (13).

4. Beş Yıldızlı Otel Tanımı

Asıl fonksiyonları müşterilerin geceleme ihtiyaçlarını sağlamak olan, bu hizmetin yanında, yeme-içme, spor ve eğlence ihtiyaçları için yardımcı ve tamamlayıcı birimleri de bünyelerinde bulundurabilen tesislerdir. Oteller, bir yıldızlı oteller, iki yıldızlı oteller, üç yıldızlı oteller, dört yıldızlı oteller ve beş yıldızlı oteller olarak sınıflandırılırlar (30).

a) Bir yıldızlı oteller; aşağıda belirtilen nitelikleri taşıyan en az 10 oda kapasiteli otellerdir.

1) Girişte rüzgarlık, otel kapasitesine uygun düzenlenmiş resepsiyon, bekleme yerini kapsayan, telefon hizmetinin de verildiği lobi ve vestiyerden oluşan bir kabul holü (sadece yaz sezonu boyunca açık tutulan tesislerde rüzgarlık ve vestiyer şartı aranmaz),

2) Kahvaltı Ofisi ve bağlantılı kahvaltı salonu (yeterli büyüklükteki oturma salonu veya varsa lokanta bu amaçla kullanılabilir, yazlık tesislerde bu amaçla kullanılan salonun bir kısmı açık olabilir),

3) Kent içinde oda sayısının % 30'u, kent dışında % 50'si oranında oturma imkânı sağlayan oturma salonu (yazlık tesislerde bir kısmı açık olabilir),

4) Ayrıca;

- Yönetim odası,
- Müşterinin inebileceği veya çıkacağı kat sayısının üçten fazla olması halinde otel kapasitesi ile orantılı müşteri asansörü.
- Genel mahaller ve yatak odaları döşemelerini tamamen kaplayan nitelikli malzeme (halı, seramik gibi).
- Lokanta yok ise büfe hizmeti.
- İlk yardım malzeme ve gereçleri bulunan dolap.
- Odalarda telefon hizmeti.
- Oda sayısının % 25'ine hizmet verebilecek sayıda, şifreli veya çift anahtarlı kasa gibi müşteriye emanet hizmeti verilen düzenleme.

b) İki yıldızlı oteller; bir yıldızlı oteller için aranılan şartlarla birlikte aşağıda belirtilen nitelikleri taşıyan en az 20 oda kapasiteli otellerdir.

1) İlave bir yönetim odası.

2) Oturma salonu veya bağımsız bölümlerde bar düzenlemesi.

- 3) İklim koşullarına göre genel mahallerde klima sistemi.
  - 4) Yatak katlarında kat hizmetleri için ofis veya dolap.
- c) Üç yıldızlı oteller; iki yıldızlı oteller için aranılan şartlarla birlikte aşağıda belirtilen nitelikleri taşıyan en az 40 odalı otellerdir.
- 1) İkinci sınıf lokanta veya kafeterya.
  - 2) İklim koşullarına göre odalarda klima.
  - 3) Yatak odalarında TV.
  - 4) Banyolarda saç kurutma makinesi.
  - 5) Kişi başına 1.2 metrekare olmak üzere en az 50 kişilik çok amaçlı salon.
  - 6) Çamaşır yıkama ve ütüleme hizmeti.
- d) Dört yıldızlı oteller; üç yıldızlı oteller için aranılan şartlarla birlikte aşağıda belirtilen nitelikleri taşıyan en az 80 odalı otellerdir.
- 1) Otel kapasitesine uygun servis girişi, servis asansörü veya merdiveniyle bağlantılı bagaj odası, telefon kabinleri yerlerinden oluşan kabul holü.
  - 2) Müşterilerin ineceği veya çıkacağı kat sayısının ikiden fazla olması halinde otelin kapasitesiyle orantılı müşteri asansörleri ile servis merdiveni veya asansörü.
  - 3) Her katta kat ofisi düzenlemesi (servis merdiveni veya asansörü bulunması durumunda bu mahaller kat ofisleri ile bağlantılı düzenlenir, ayrık yerleşim düzenlerinde hizmetin aksamaması kaydıyla kat ofisinin her katta bulunması zorunlu değildir).
  - 4) Kuru temizleme hizmeti ile terzi mahalli.
  - 5) Odalarda kıymetli eşya kasası.
  - 6) Doktor ve hemşire hizmetinin verildiği ilkyardım araç ve gereçleri bulunan revir.
  - 7) Odalarda mini bar.
  - 8) Turizm amaçlı satış ünitesi.
  - 9) Lokantanın, özel yemek ve kokteyl salonu bulundurma zorunluluğu olmaksızın, kapasitenin % 50`sine hizmet veren birinci sınıf olarak düzenlenmesi.
  - 10) Yerleşim merkezlerinde 06.00 – 24.00 saatleri arasında oda servisi.
  - 11) Personel sayısının en az % 15`i oranında konusunda eğitim almış personel.
  - 12) Ayrıca;
- Kişi başına en az 1,2 metrekare düşecek şekilde en az 100 kişilik ikinci bir çok amaçlı salon ve fuayesi.
  - Kapalı veya açık yüzme havuzu.

- En az 100 kişi kapasiteli kabare, tiyatro, sinema etkinliklerinin yapılabileceği kapalı salon.
- Kişi başına en az 1,2 metrekare alan düşen, en az 100 kişilik konferans salonu.
- Fuayesi, salon ile bağlantılı en az iki çalışma odası, sekreterlik ve simültane tercüme hizmetlerinin verildiği mahaller.
- Kişi başına en az 1,2 metrekare alan düşecek şekilde en az 100 kişilik gece kulübü, diskotek veya benzeri eğlence imkânı veren ayrı bir salon.
- En az 40 metrekare büyüklükte aletli jimnastik, aerobik veya bilardo salonu, alarm sistemi bulunan sauna, Türk hamamı, mini golf, tenis veya voleybol sahası, bowling salonu, go-kart pisti, kayak ve deniz sporları, squash salonu veya benzeri imkânlar sağlayan ünitelerden en az üç adedi.
- Pasta ve içki servisi verilen en az 100 kişilik salon.
- En az beş çeşit Türk yemeğinden oluşan bir menünün de sunulduğu ikinci bir lokanta.
- Telefon, faks, bilgisayar vb. büro hizmetlerine yönelik çalışma salonu.
- Kafeterya ve snack bar ünitelerinden en az üç adedi.

e) Beş yıldızlı oteller; yerleşme durumu, yapı, tesisat, donatım, dekorasyon ve hizmet standardı olarak üstün özellikler gösteren, dört yıldızlı oteller için aranılan şartlarla birlikte aşağıda belirtilen nitelikleri taşıyan en az 120 odalı otellerdir.

1) Yukarıda (d) bendinin 12 numaralı alt bendinde belirtilen ünitelerden ilave olarak en az üç adedi.

2) Müşterilerin ineceği veya çıkacağı kat sayısının birden fazla olması halinde otelin kapasitesiyle orantılı müşteri asansörleri ile servis merdiveni veya asansörü.

3) Oda sayısının en az %20'si kadar park yeri imkânı olan garaj veya üzeri kapalı otopark.

4) Uydu veya video yayınları imkânı.

5) Bay ve bayan kuaförü.

6) Banyolarda küvet, resepsiyonla bağlantılı telefon.

7) 24 saat oda servisi.

8) Turizm amaçlı satış üniteleri.

5. Boş Zaman Tanımı

Rekreasyon ile yapılacak bir çalışmada öncelikle boş zaman kavramının açıklanması gerekmektedir. Çünkü rekreasyon her şeyden önce boş zamanı olan insanların, bu boş zamanlarında gerçekleştirebileceği bir etkinliktir (31). Boş zaman terimi, İngilizce karşılığı olan "Leisure" kelimesi "fırsat tanınma veya "serbest olmak" manalarına gelen "Loisir", "salahiyet vermek" manasına gelen "Licence" ve "izin" manasına gelen "Liberty" ile "Licere" kelimelerinden gelmiştir (32). Mecburiyet olmaması ve serbest seçim ifade eden bu kelimelerin tamamı birbiri ile ilişkilidir. Parker'a göre boş zaman; bireyin hem kendisi hem de başkaları için bütün zorunluluklardan veya bağlantılardan kurtulduğu ve kendi isteğiyle seçeceği bir faaliyette uğraştığı zamandır. Bireyin özgürce istediği gibi kullanabildiği zamandır (33). Abadan boş zamanı, serbest zaman olarak ifade ederek onu, uyumak, yemek yemek, vücut temizliği yapmak, okula gidip gelmek, ders veya bir işte çalışmak dışında kalan zaman veya onu takiben, girişmekte olduğu, üretim dışında harcayabileceği süre olarak tanımlamıştır (34). Bireyin çalışma ve diğer görevlerden sonra özgür olarak dinlenme, eğlenme, toplumsal başarı veya kişiliğinin gelişmesi için kullandığı zamandır (35).

Uluslararası Turizm Uzmanlığı Birliği (AIEST) boş zamanın tanımını; bir kimsenin var olma, çalışma veya çalışmayla ilgili ihtiyaçları karşılandıktan sonra, geriye kalan kullanılabilir zamanın miktarı olarak yapmaktadır (13).

5.1. Boş zamanın artmasındaki nedenler:

Büyük sanayi devrimi ile birlikte çalışma tasarrufu, sermaye birikimi gibi kavramlar yeni toplumsal değerler olarak ortaya çıkmıştır. Bu nedenle boş zamanın savurganlık ve tembellik olarak değerlendirilmeye başlandığı görülmüştür. İnsanların haysiyeti ile bağdaşmayacak çalışma ortam ve saatlerinin yanı sıra küçük yaştaki çocuklar da zor koşullarda günde 12 saat e kadar çalıştırılmaktaydı (36). Ancak insanların daha verimli olması için dinlenme saatlerinin düzenlenmesi gerektiği en başta gelişmiş sanayi ülkelerince kavranmaya başlamasıyla birlikte dinlenme ve tatil sürelerinde düzenlemelere gidilmiştir. Dinlenme ve tatil sürelerinin arttırılması dört kategoride olmuştur;

Günlük çalışma saatlerinin azaltılması: 10–14 saatlik günlük çalışma süresi 8 saate indirilmiştir (37). İnsanlar 1870'lerde haftada ortalama 70 saat çalışırken bu rakam

1920'lerde 50 saate inmiş,1980'lerde ise 36,1 saate kadar inmiştir. 1 Ocak 2002'den itibaren Fransa'daki özel ve kamu sektöründeki tüm işletmelerde haftalık resmi çalışma saati 35 saate indirilmiştir (38). İş hayatının kısılmasını ve tatil süresinin uzamasının nedenlerini dört grupta inceleyebiliriz (37);

- **Haftalık çalışma süresinin azaltılması:** Çalışanların daha önce 6 gün olan haftalık çalışma saati 5 güne indirilerek haftada günlük boş zaman sağlandı.
- **Yıllık çalışma süresinin azalması:** Daha önceleri 1–2 hafta olan yıllık ücretli izin, 1936'dan itibaren çeşitli Avrupa ülkelerinde 4 haftaya kadar çıkarılmıştır. Bu da boş zamanın artmasına dolayısıyla turizm ve rekreasyona olan talebi arttırmıştır.
- **Çalışma hayatının kısılması:** Çalışma hayatına en belirgin örnek emeklilik yaşının indirilmesidir. Bununla birlikte turizm talebine karşı yeni potansiyel grup oluşturulmuştur. Üçüncü yaş grubu denilen bu grup, uluslar arası turizm hareketlerinde önemli bir paya ulaşmışlardır.
- **Günlük çalışma saatlerinin azalması:** 10–14 saatlik çalışma süreleri 8 saate indirilmiştir. Bu azalma kısa süreli yer değiştirmelere ve gece eğlencelerine olan talebi arttırmıştır.

6. Rekreasyon Tanımı

İnsanların geçmiş yıllardan bugüne kadar, yaşam şartlarında ve yaşam seviyesinin yükselmesinde değişmeyen üç ana unsur bulunmaktadır. Bunlardan birincisi çalışma, ikincisi uyuma, üçüncüsü de diğer temel gereksinimler olarak belirlenmiştir. Bu unsurlardan arta kalan boş zaman olarak tanımlanmaktadır. İnsan yaşamındaki boş zamanın, fiziki ve sosyo-ekonomik kıymetlendirilmesi bir rekreasyon aktivitesidir. Rekreasyon kavramı, kökeni Türkçe olmayan, Latince ‘‘yenilenme, tazelenme’’ anlamına gelen ‘‘recre ate’’ sözcüğünden gelmektedir. Bu anlamıyla rekreasyon çalışma faaliyetleri ile tükenen bedensel ve zihinsel kaynakların ‘‘yeniden yaratılması’’ amacını taşımaktadır (39).

Rekreasyon, kişiyi zorunlu iş ve etkinliklerinden sonra yenileyen, dinlendiren ve gönüllü olarak yapılan faaliyetler olarak tanımlamak mümkündür (40).

Rekreasyon, insanın öz benliğine uygun ve yapmaktan zevk aldığı toplumsal, kültürel ve sportif etkinliklere katılarak, günlük yaşamın sıkıcılığından kurtulması ve başka insanlarla etkileşerek toplumsal bir kişilik kazanması olarak da açıklanır (41).

Modern anlamda bir sosyal kurum, bilgiler topluluğu ve profesyonel bir çalışma alanı olarak rekreasyon; işten bağımsız, kendi içinde değerli olan, kişinin pek çok önemli ihtiyacını karşılayan, dolu ve mutlu bir yaşam aracıdır. Bu yaklaşımla rekreasyon, en yaygın olarak, insanların gönüllü olarak boş zamanlarında katıldıkları ve kişisel olarak doyum sağladıkları aktiviteler olarak tanımlanabilir (42).

Kapsamlı bir tanım yapıldığında, insanın, yoğun çalışma yükü, rutin hayat tarzı veya olumsuz etkilenen bedeni ve ruhi sağlığını tekrar elde etmek korumak veya devam ettirmek aynı zamanda zevk ve haz almak amacıyla, kişisel doyum sağlayacak, tamamen çalışma ve zorunlu ihtiyaçlar için ayrılan zaman dışında kalan bağımsız ve bağlantısız boş zaman içinde, isteğe bağlı ve gönüllü olarak ferdi veya grup içinde seçerek yaptığı etkinliklere rekreasyon denilmektedir (43).

6.1. Rekreasyonun Özellikleri

Çok çeşitlilik isteyen kişilerin ilgi, dürtü, amaç ve katılım şekillerine ve daha birçok faktörlere değişik yaklaşımlar öngören rekreasyonun özelliklerinde, ortak bir yön bulmak oldukça zordur (31).

Rekreasyonun birçok araştırmacı tarafından kabul edilebilen bazı temel özelliklerinden bahsetmek mümkündür. Bunlar rekreasyonu diğer faaliyetlerden ve diğer kavramlardan ayıran temel özelliklerdir. Buna göre rekreasyon faaliyetlerinin en belirgin özellikleri şunlardır (13, 44, 45, 46);

1-Rekreasyon, rekreatif etkinliklere katılma sonucu ortaya çıkan bir deneyimdir. Rekreasyon bir faaliyeti gerçekleştirir. Faaliyetler, yüzmek, gezi ve çeşitli spor aktivitelerinden oluşa bilmektedir.

2-Rekreasyon faaliyetlerine katılım, birey tarafından önceden belirlenmiştir. Bu faaliyete katılacak bireyler, hangi faaliyet hoşuna gidiyorsa, önceden hakkında bilgi sahibi olduğu katılmak isteyecektir.

3-Rekreasyonun kendine has bir takım çekicilikleri vardır. Bunlar havuzun büyüklüğü, oyun çeşitleri, gösteriler vb.dir. Rekreasyon şimdiki zamanı ilgilendirmektedir.

4-Kişiler bu faaliyetlere kendi istek ve iradeleri ile katılırlar. Gönüllülük esastır. Katılım, istek paralellindedir. Kişinin bu serbest seçimi, kişiye çok çeşitli faaliyetlerin sunulması, bu çeşitlilik içinden kişinin doğru seçim yapabilmesi gibi hassas bir durum ortaya çıkartmaktadır.

5-Rekreasyon, boş zamanda yapılmaktadır. Bu faaliyetlere katılım, kişilerin bir işle meşgul olmadıkları zamanda veya her türlü sorumluluğu terk ettikleri zamanlarda olmalıdır.

6-Rekreasyon birçok aktiviteyi kapsamaktadır. Rekreyon içinde, çok çeşitli faaliyetler bulunur. Bunlar oyun, eğlence ve dinlenmedir. Rekreyon tek bir eylem şekli değildir. Birbirinden farklı faaliyet çeşitlerinden oluşan özel yaşantı çeşididir.

7-Rekreasyon, ciddi ve belli amaçları olan faaliyettir. Rekreyon faaliyetlerin, katılan herkese göre bir amacı vardır. İnsan yapısına bir rahatlık ve refahlık kazandırır.

8-Rekreasyon; yer, zaman ve insanlar açısından sınırlamalara tabi değildir. Her yerde ve her boş zaman diliminde yapılması rekreyonun anlamını genişletmektedir. Rekreyonel faaliyetler, her türlü açık ve kapalı alanlar ile iklim şartlarında uygulanabilmektedir. Başka bir deyişle rekreyonel faaliyetler esnekler. Her ortam ve şartta uygulanabilmektedir .

9-Rekreasyonel faaliyetler katılımcıya kişisel ve toplumsal özellikler kazandırır.

10-Faaliyetlere devam, iştirak etme zorunluluğu bulunmamaktadır. İnsanın en fazla yapmak istediği etkinlikler, en fazla becerebildiği faaliyetlerdir.

11-Rekreasyon haz ve neşe kaynağı sağlayan bir faaliyettir. Kişi bu tür faaliyetlere katılmak suretiyle mutlu olmaktadır. Zaten faaliyete katılmaktaki amaç faaliyetin uygulandığı süre içinde anlık tatmini yakalamak ve yapılan etkinlikten zevk almak, ruhsal ve bedensel doyuma ulaşmaktır.

12-Rekreasyon, evrensel olarak uygulanmaktadır. Rekreyonel faaliyetler, bütün insanlar için, bir ortak lisanı oluşturmaktadır.

13- Rekreyon, toplumun geleneklerine, törelerine ve manevi değerlerine uygun olmalı ve sosyal değerlere ters düşmemelidir. Rekreyonel faaliyetlerin öncelikle ahlaki ve toplum kurallarına uygun olması, en çok tasvip ve kabul görülen özelliğidir.

14-Rekreasyon, bir faaliyet yapılırken, ikinci veya daha fazla faaliyete ilgi duyma ve gerçekleştirme imkânı verir. Örneğin, dalgıçlık yapan bir kişinin, aynı zamanda fotoğrafçılık yapması gibi.

15-Rekreasyon, kişinin kendisini ifade edebilme ve yaratıcı olabilmesine imkân sağlayıcı faaliyetler içermelidir.

16-Rekreasyon etkinlikleri, rekreyonistler tarafından üstlenilir.

17-Rekreasyon eylemi, planlı ve plansız beceri sahibi kişilerle ve beceri sahibi olmayan kişilerle ya da organize veya organize olmamış mekânlarda yapılabilmektedir.

6.2. Rekreasyon Programlamada Etkili Olan Faktörler

Rekreasyon faaliyetlerinden en iyi verimi almak için rekreasyon faaliyetlerinin iyi bir şekilde yönetilmesi gerekmektedir (47).

Boş zaman faaliyetlerinin önemli bir özelliği de katılımcıların sayısını mümkün olduğu kadar arttırmaktır. Programlanmış faaliyetler kişilere dinlence, kişilik geliştirme gibi fayda sağlamalıdır. Faaliyetler toplulukta bulunan, bireylerin özel yeteneklerini de dikkate alınmalıdır. Faaliyet programları tutulmalıdır. Bir grup için düzenlenecek rekreasyon programı ve planlamasını etkileyen faktörler aşağıdaki gibi sıralayabiliriz (48):

1-İlgi: Rekreasyon planlamasında grup ve kişilerin ilgisi ön planda tutulmalıdır. İnsanların ilgi ve arzuları dikkate alınmalıdır.

2-Yaş: Faaliyetler, katılacak kişi ve grupların yaşları dikkate alınarak, o yaşlara uygun olarak düzenlenmelidir. Kişilerin yaşlarına göre faaliyet planlanmalıdır.

3-Cinsiyet: Boş zaman değerlendirme faaliyetlerinde erkek-kadın arasındaki cinsiyet farklılıkları dikkate alınmalı, müşterek faaliyetler buna göre düzenlenmelidir. Her iki grup için özellikli faaliyetler yapılabilir.

4-Yer-mekân: Faaliyet düzenlendiği alan, çekicilik ve gerçekleşme açısından çok önemlidir. Faaliyet merkezinin konumu, büyüklüğü faaliyetin gerçekleşmesini ve ilgisini artırır.

5-Yetenek-beceri: Faaliyete katılacak kişi veya grupların yetenek becerilerini dikkate almak gereklidir. Kişilerin beceri ve yeteneklerine göre toplu katılımın olabileceği ortak rekreasyon faaliyetleri düzenlenmelidir.

6-Zaman: Faaliyetlerin düzenlenme zamanı, mevsimi ve faaliyetlerin süresi önemli bir faktördür.

7-Fayda-tatmin: Boş zaman değerlendirme amacı kişilere dinlence, tatmin ve yarar sağlamalıdır.

8-Grubun büyüklüğü: Rekreasyon faaliyetlerinde bireylere ve gruplara yönelik ayrı, ayrı düzenleme yapılmalıdır. Katılacakların sayıları, faaliyetlerin yönetimini yakından etkilemektedir. Grupların büyüklüğü faaliyet alanının kullanımını da etkilemektedir.

9-Organizasyon şekli: Faaliyet düzenlemedeki amaç katılanların programdan azami kazanç ve hoşlanmayı sağlamaktır. Bu nedenle düzenlemenin kar amaçlı olup olmaması, özel ve kamu kuruluşu tarafından düzenlenmesi katılımcıları etkiler. Bazı faaliyetler kişisel organizasyonu, bazı faaliyetler ise grup organizasyonu gerektirir.

10-Planlama ve yönetim: Program planlama, çeşitli departmanlar arasında işbirliği gerektiren bir faaliyettir. Programlanacak faaliyet ve projeler önceden saptanıp en iyi şekilde gerçekleştirilmeli ve yönetilmelidir. Toplumun ve müşterilerin ihtiyaçları göz önüne alınarak, devamlı değişen yenilikçi planlamalar yapmak gerekmektedir

6.3. Rekreasyon Faaliyetlerinin Sınıflandırılması

Rekreasyon çeşitlerinin sınıflandırılmasında mekân, amaç, fonksiyon vb. kriterler rol oynamaktadır. Bazı rekreasyon etkinlikleri birden fazla gruba girmektedir. Örneğin; televizyon izleme şeklindeki rekreasyon pasif rekreasyon, kültürel rekreasyon, ev rekreasyonu gibi birden fazla gruba girmektedir. Golf, kayak gibi etkinlikler; hem açık alan rekreasyonu hem de sportif rekreasyon alanına girmektedir. Bunun nedeni rekreasyonun çok yönlü olmasıdır. Bu nedenle kesin bir sınıflama yapmak çok zordur. Genel bir fikir vermesi açısından bazı sınıflamalar yapılmıştır (13, 48, 49).

6.3.1. Mekânsal Açıdan Rekreasyon Çeşitleri

Boş zamanların değerlendirildiği mekan açısından rekreasyon çeşitleri açık alan rekreasyonu, kapalı alan rekreasyonu olmak üzere iki grupta incelenmektedir.

6.3.1.1. Açık alan rekreasyonu

Genel boyutları ile açık havada yapılan tüm rekreasyonel kullanımları içeren bir rekreasyon tipi olarak tanımlanan açık alan rekreasyonunun başta temel fonksiyonlarını ormanlar, dağlar ve su alanları oluşturmaktadır.

Açık alanda yapılan bazı rekreasyonel faaliyetler ise;

- Açık alanda gerçekleştirilen her türlü sportif faaliyetler ve oyunlar (kayak, tırmanma, futbol, basketbol, tenis, golf vb.).
- Açık alanda yapılan sanatsal etkinlikler(açık hava konserleri, sergiler, resimler. resim yapma vb.) düzenlemek veya düzenlene etkinlikleri izlemek.
- İzcilik, kampçılık, avcılık.
- Piknik.
- Bahçe işleri.
- Doğa incelemesi.
- Doğayı koruma etkinlikleri v.b.

6.3.1.2. Kapalı alan rekreasyonu

Kapalı alan rekreasyonu toplumun kullanımına ayrılmış kapalı mekânlardaki ve evlerdeki boş zaman değerlendirme etkinlikleridir. Kapalı alan rekreasyonu ile ilgili etkinliklerden bazıları şunlardır;

- Çocuk, gençlik, işletme, spor, özel ilgi ve sosyal kulüpler gibi kulüplerdeki ve derneklerdeki kapalı mekân etkinliklerine katılmak.
- Kapalı alanlardaki sergi, defile v.b etkinliklere katılmak ve izlemek.
- Kongre, kutlama v.b toplantılara katılmak.
- Kapalı rekreasyon tesislerindeki sportif etkinliklere katılmak veya izlemek.
- Kapalı alanlardaki sağlıklı yaşam etkinliklerine katılmak (sauna, kaplıca, hamam).
- Kurslara katılmak (el sanatları, güzel konuşma, yabancı dil, v.b.).
- Kapalı alanlardaki kâğıt oyunları, tavla, satranç, talih oyunları vb etkinliklere katılmak veya izlemek.
- Ev içi rekreasyon etkinliklerine katılmak (televizyon izlemek, radyo dinlemek, kitap okumak, yatarak dinlenme, bakım-onarım yapmak vb)

6.3.2. Katılımcıların Milliyetlerine Göre Rekreasyon Çeşitleri

Katılımcıların milliyetlerine göre rekreasyon; ulusal ve uluslararası olmak üzere iki grupta incelenir.

6.3.2.1. Ulusal rekreasyon

Ülke sınırları içerisinde kişi ve kuruluşların katıldıkları boş zaman değerlendirme etkinlikleridir.

6.3.2.2. Uluslararası rekreasyon

Ülke içi ve ülke sınırları dışındaki kişi veya kuruluşların katıldıkları boş zaman değerlendirme etkinlikleridir. Örneğin; ulusal film festivalleri, uluslar arası fotoğraf sergileri.

6.3.3. Bireylerin Etkinliklere Katılma Şekline Göre Rekreasyon Çeşitleri

Bireyin etkinliklere seyirci veya rol alarak katılmalarına göre rekreasyon; etken rekreasyon ve edilgen rekreasyon olarak ikiye ayrılır.

6.3.3.1. Etken (aktif) rekreasyon

İnsanların aktif rol oynadıkları boş zaman değerlendirme etkinliğidir. Örneğin; insanların bireysel ya da grup halinde yüzmesi, golf oynaması v.b.

6.3.3.2. Edilgen (pasif) rekreasyon

İnsanların aktif olarak rol almadıkları, izleyici olarak katıldıkları boş zaman değerlendirme etkinlikleridir. Örneğin, müzik dinleme, spor karşılaşması izleme v.b.

6.3.4. Katılımcıların Yaşlarına Göre Rekreasyon Çeşitleri

Katılımcıların ve izleyicilerin yaşlarına göre rekreasyonu, çocuk rekreasyonu, üçüncü kuşak rekreasyonu şeklinde sınıflandırmak mümkündür.

6.3.5. Katılımcıların Sayısına Göre Rekreasyon Çeşitleri

Katılımcıların sayısına göre rekreasyon çeşitlerini iki grupta toplamak mümkündür.

6.3.5.1. Ferdi (bireysel) rekreasyon

İnsanların yalnız olarak boş zamanlarını değerlendirmeleridir. Evde tek başına müzik dinleme gibi.

6.3.5.2. Grup rekreasyonu

İnsanların grup halinde boş zamanlarını değerlendirmeleridir. Örneğin, grup olarak sinemaya gitmek.

6.3.6. Fonksiyonel Açıdan Rekreasyon Çeşitleri

Fonksiyonel açıdan rekreasyon çeşitleri şunlardır:

6.3.6.1. Ticari rekreasyon

İnsanların ücret karşılığında katıldıkları boş zamanlarını değerlendirdikleri etkinliklerdir. Örneğin;

- At yarışları.
- Talih oyunları.
- Buz pateni, su altı dalışları.
- Yabancı dil kursları.

6.3.6.2. Estetik rekreasyon

Genellikle yüksek eğitim ve kültür düzeyindeki insanların katıldıkları rekreasyon çeşididir. Örneğin;

- Sanat etkinliklerini izlemek.
- Ünlü müzik yapıtlarını dinlemek v.b.

6.3.6.3. Sosyal rekreasyon

Sosyal ilişkiler kurma veya sosyal ilişkileri kuvvetlendirmeye yönelik etkinliklerdir. Örneğin;

- Kutlama partileri.
- Yemekli toplantılar.
- Arkadaş, akraba ziyaretleri v.b.

6.3.6.4. Sağlık rekreasyonu

Sağlığı koruyucu, tedavi edici boş zaman değerlendirme etkinlikleridir. Örneğin;

- Sportif etkinlikler.
- Yaylacılık.
- Termalizm, klimatizme yönelik geziler.
- Türk hamamı, sauna etkinlikleri v.b.

6.3.6.5. Fiziksel rekreasyon

Açık ve kapalı alanlarda yapılan tüm spor çeşitleri ve sportif oyunlara katılmaktır. Spor çeşitlerini aşağıdaki gibi sınıflandırmak mümkündür; Havuz, akarsu, göl ve deniz etkinlikleri:

- Yüzme, su altı dalış.
- Deniz ve tatlı su balığı avcılığı.
- Rafting, rüzgâr sörfü, yelkencilik, su kayağı etkinlikleri.
- Sandal, yat, deniz bisikleti, deniz motoru, denizatı gezileri.
- Havuz oyunları (su balesi, su voleybolu v.b).
- Çeşitli yarışmalar.
- Dağ sporları.
- Tırmanma, yürüyüş, avcılık, kar kayağı, kar motoru ve kızak gezileri.
- Çeşitli yarışmalar v.b.

6.3.6.6.Sanatsal rekreasyon

İnsanların, sanatsal becerilerini geliştirici ve arttırıcı etkinliklerdir. Örneğin;

- Sepetçilik, seramik işleri, dizayn, kuyumculuk, metal işleri, boyama, plastik kaplama, ağaç işleri vb.
- Sinema, tiyatro, bale, opera, sanatsal sergi, festival, halk dansları, konser vb. etkinlikleri izlemek veya amatör olarak katılmak, rol almak.

6.3.6.7. Kültürel Rekreasyon

Katılımcıların bilgi ve becerilerini arttırmaya yönelik her türlü boş zaman değerlendirme etkinlikleridir. Bu faaliyetlerden bazıları ise;

- Günübürlük turistik geziler.
- Belediyeler, eğitim kurumları, dernekler ve çeşitli kurumlarca açılmış olan kurslara (el sanatları, yabancı dil kursları vb.) iştirak etmek.
- Kütüphane etkinlikleri (araştırma ve çalışma yapmak).
- Sosyal etkinlikler (arkadaş ve akraba gezisi, kutlama partileri).
- Geleneksel yaşantı ve eğlence biçimine canlılık kazandırma.
- Eğitsel oyunlar (çocuklar, gençler, yaşlılar için düzenlenen oyunlar, oyun salonları, mücadele ve sportif oyunlar).
- Talih oyunları, kâğıt ve kart oyunları, satranç, tavla, domino.
- Eğlence parklarındaki oyunlar.
- Bilgisayar oyunları.
- Katılanlarda şok, kasılma, korku yaratan oyunlar (ilke toplumlardaki dinsel danslar ve gösteriler, korku tüneli).

6.3.6.8. Turistik Rekreasyon

Turistik boş zaman diliminde gerçekleştirilen boş zaman değerlendirme etkinlikleridir. Örneğin; turistik amaçlarla kongrelere katılma, turlarla seyahat etme vb. gibi.

6.4. Rekreasyon Faaliyetlerine Duyulan İhtiyacın Nedenleri

Rekreasyon faaliyetlerine özellikle açık alanda yapılan aktivitelere olan talep günden güne artmaktadır (51). Rekreasyon faaliyetlerine katılanların bu faaliyetlerden tam anlamıyla faydalanmalarını sağlamak ve ihtiyaçlarını karşılamaları için aktiviteleri

kolaylaştırmak ve katılanların sayısını da iyi sınırlamak gerekmektedir (52). Rekreasyon faaliyetleri kişisel olarak insanda; fiziki sağlık gelişimi ve oluşturulması, ruh sağlığı kazandırılması insanı sosyalleştirmesi, sosyal fırsatlar tanınması yeni heyecanlar oluşturması, yaratıcılık, kişisel beceri ve yeteneğini geliştirmesi, çalışma başarısı ve iş verimine etkisi, ekonomik hareketlilik insanı mutlu etmesi toplumsal yönden ise toplumsal dayanışma ve bütünleşme, demokratik toplum yaratılması rekreasyona duyulan ihtiyaç olarak sıralanabilir (31, 46, 53, 54, 55, 56,).

6.4.1. Kişisel Yönden Rekreasyona Duyulan İhtiyacın Nedenleri:

1-Fiziki sağlık gelişimini yaratır: Rekreasyon aktiviteleri içerisinde birçok insanın rekreatif ihtiyacını karşılayacak çeşitlilikte ve özelliikte olan beden eğitimi ve spor etkinlikleri önemli bir yer tutmaktadır. Bu etkinlikler insanın yavaş hareketinden doğan sorunların çözümü ve sağlıklı-zinde yaşamasında önemli roller üstlenmektedir.

2-Ruh sağlığı kazandırır: İnsanların günlük yaşantılarında karşılaştıkları sorunlardan arınması ve uzaklaşması için yapılacak olan rekreasyonel faaliyetler katılanları mutlu eder, stresten uzaklaştırır ve ruhsal olarak rahatlamalarını sağlamaktadır.

3-İnsanı sosyalleştirir: Daha çok grupsal olarak gerçekleştirilen rekreasyonel faaliyetler insanların sosyal ilişkiler kurmasında ve geliştirmesinde son derece önemli rol oynamaktadır. Rekreatif bir oyun içerisinde grup arkadaşları ile dayanışma, yardımlaşma, mücadele ve farklı meslek grupları içerisindeki insanların birbiri ile iletişim ve bağ kurmasında önemli rol oynamaktadır.

4-Kişisel Beceri ve Yeteneğin Gelişmesini Sağlar: İnsanın çoğu zaman hangi yetenekte olduğu anlaşılamayabilir. Bu durum ancak kişinin zevk alarak yapacağı aktivitelerde değişebilmektedir. Herhangi bir rekreasyonel faaliyete katılan birey gerçek performans ve yeteneğinin çıkmasını sağlayabilmektedir.

5-Yaratıcı gücü geliştirir: Rekreatif faaliyetler insanın her yaş dönemindeki yaratıcı gücünü ortaya çıkarmasında ve bu gücü geliştirmesinde yardımcı olmaktadır. Yaratıcı olmak insanın içinde saklı olan ve çoğu zaman insanın bunun farkında olmadığı bir yetenektir. Yaratıcı özellikler denemelerle gelişmektedir. Rekreasyonel faaliyetlerde bu denemeler için çok uygun olmaktadır.

6-Çalışma Başarısı ve İş Verimini Arttırır: Yoğun iş temposunda bulunan insanlarda doğal olarak belli bir süre sonra başlangıçta sahip oldukları çalışma sahası verimlilikleri giderek azalmaktadır. Bu tempodan bir an olsun kurtulmak ve hem fiziksel hem de ruhsal

olarak yeniden moral ve güç depolamak amacıyla rekreasyon faaliyetleri önemli rol oynamaktadır.

7-Ekonomik Hareketlilik Geliştirir: Kişi boş zamanlarını değerlendirirken seçeceği etkinlik çeşidiyle ekonomik işlevi olan bir üretim sağlayabilmektedir. Özellikle kırsal kesimde açılan halıcılık kursları, el sanatları öğrenmek bunlara örnek olarak verilebilmektedir.

8-İnsanı Mutlu Eder: Rekreasyon faaliyetlerinin temel olarak amacı insanların mutlu olmasını sağlamaktır. New York üniversitesinin yaptığı ve binlerce insanın katılımıyla gerçekleşen bir araştırmanın sonuçlarına göre; mutlu insanlar mutlu olma sebeplerini şöyle açıklamıştır;

1-İşine ilgi duymak.

2-Hobilere ilgi duymak.

3-Diğer şeylere ilgi duymak (insan, çevre gibi).

4-Maddeciliğe önem vermek.

5-Kişilerle ve gruplarla sanat yolu ile ilişki kurmak, onlara karşılıksız hizmet etmek
Günümüzde mutlu, sağlıklı ve çağdaş insanlar rekreasyon faaliyetleri ile ilgili insanlardır.

Rekreasyon faaliyetleri günümüz gelişmiş toplum insanların mutlu olmasında önemli rol oynayan faktörlerden biri olarak karşımıza çıkmaktadır.

6.4.2. Toplumsal Yönden Rekreasyona Duyulan İhtiyacın Nedenleri:

1-Toplumsal Dayanışma ve Bütünleşmeyi Sağlar: Aynı konu üzerinde yapılan bir rekreatif faaliyete toplumun farklı kesiminde insanların katılması ve katılan insanların aynı amaç için mücadele vermesi rekreasyon faaliyetlerinin toplumsal dayanışma ve bütünleşmedeki rolünü net olarak ortaya koymaktadır. Aynı zamanda farklı toplumlardaki insanların rekreasyon faaliyetleri ile birbirlerini tanımamalarına rağmen aynı paydada buluşarak farklı birliktelikler oluşturdukları özellikle turizm bölgelerinde sık olarak görülmektedir.

2-Demokratik Toplumun Yaratılmasına İmkân Sağlar: Uygulanmakta olan bir rekreasyonel faaliyete katılan birey, o faaliyette belirlenen bir takım oyunsal kurallara uymaktadır. Bu da bireyin kurallar dâhilinde demokratik bir ortamda o faaliyeti yapmasını sağlamaktadır. Bu da bireyin kurallara uymasını, başkalarını haklarına saygı duymasını ve de medeni bir insan özelliği kazanmasına yardımcı olmaktadır.

6.5. Rekreasyon-Turizm İlişkisi

Dinlenme, eğlenme ve gelişme özellikleri ile bütünleşmiş olan turizm olayı, rekreasyonun bir yönünü ve önemli bir alanını oluşturmaktadır. Turizm, dinlenme, eğlenme amacı taşıyan boş zamanları değerlendirme ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Geniş bir ekonomik ve sosyal değere sahip turizm, bu anlamda rekreasyonla bütünleşmiş biçimde bir iççelik ortaya koymaktadır. Nitekim turizmin gelişmesi ve yaşam düzeyinin yükselmesi yanında öncelikle boş zaman imkânlarının artmasıyla ilişkili görülmektedir (57). Rekreasyon ve turizm arasında bir ortak yaşam ilişkisinden söz edilmektedir. Rekreasyon imkânlarındaki gelişme o bölgeyi daha çekici kılarak, bölgeye daha çok turistlerin gelmesi ve bölgenin gelirinin artmasına neden olabilmektedir. Halkın da turizm gelirinden ekonomik bir beklentisi olduğu düşünülürse, halkın rekreasyon etkinliklerine olumlu ve teşvik edici yaklaşımı da söz konusu olabilmektedir (31).

Rekreasyonun önemli bir uygulama alanı olan turizm, bazı çeşitleri ile bir boş zaman etkinliğinden çok, yapılması gereken bir çalışma özelliği taşımaktadır (iş turizmi, meslek ya da kişisel nedenlerle yapılan seyahatler gibi). Gerek bu tarzda oluşan turizm, gerekse rekreasyon amacıyla gerçekleştirilen turizm ile rekreasyon arasında bazı farklılıklar bulunabilmektedir (58).

1-Turizm amaçlı geziler, eğlenme ve dinlenme amaçlı gezilerden yer, yol, yüzler, yaşam tarzları, tavır ve davranışlarda çok boyutlu değişiklikler yapma imkânlarını artırma özellikleri ile farklılıklar gösterir.

2-Turizm genel olarak, insanın para ve zaman harcama açısından da büyük bir satın alma olayıdır. Bu anlamda turizm genelde alıcı açısından daha büyük yatırım alanı olarak görülürken, daha dar kapsamlı düşünülen rekreatif hizmetleri veya ürünleri kişinin olağan tüketim alışkanlıklarının içinde yer almaktadır.

3-Turizm olayına harcanan zaman süreksizlik arz eder ve tek kareliktir. Eğlence ve dinlenmeye ayrılan zamanda ise süreklilik ve düzenlilik söz konusudur.

4-Turizm, tüketicinin onu elde edebilmesi için evinden ayrılmasını gerektirir. Oysa diğer rekreatif etkinliklerde böyle bir zorunluluk yoktur. Rekreasyon evde veya çevresinde yapılabilir. Ancak turizm, bu anlamda kişinin ayağına gelmez.

5-Turizm ciddi anlamda ekonomik gelir getirmektedir. Rekreasyonda ön plana çıkan değer ise, kişinin mutlu olmasıdır.

6-Rekreasyon ve turizm aynı etkinlik çeşitleri ve aynı etkinlik yapılan alanları kullanabilmektedir (59).

7. Animasyonun Tanımı

Animasyon yarı emredici metotlara başvurarak, haberleştirmeyi geliştirerek sosyal hayatı devam ettirmeyi hedefleyen bir grup topluluk veya bir çevre üzerinde yapılan her türlü harekettir. Sözlük anlamı olarak animasyon; yeniden can vermek, yaşatmak hayata geri döndürmek anlamına gelir. Turizmde özellikle konaklama tesislerinde müşterinin boş zamanını geçirecek ve onu meşgul edecek tüm etkinlikler veya neşeli ve ilginç tatile imkân veren her türlü eylemi kapsamaktadır (60). Animasyon başka bir tanımda ise; aktivite, dinlenme tesislerinde hareketlilik, canlılık yaratma, turistin turlardan ve denizden arta kalan zamanlarını değerlendirmek şeklinde tanımlanmıştır (61).

Turizmde özellikle konaklama tesislerinde müşterinin boş zamanını geçirecek ve onu meşgul edecek etkinlikler veya neşeli ilginç bir tatile imkân veren her türlü eyleme animasyon denir (62).

Turizmde, canlandırma yön değiştirmiştir. Görsel sanattan yararlanılarak yaratılan şeye hareket ve canlılık verilirken, turizm olayına katılana hareket ve canlılık verme biçimine dönüşmüştür. Bu canlandırma turistin özellikle sağlık, dinlenme ve eğlence turizmindeki rekreasyon aktiviteleri ile yeniden yaratılması yada güç kazanması anlamındadır (63).

7.1. Animasyonun Fonksiyonları

7.1.1. Sosyal Fonksiyonlar

Animasyon kişilerin sosyalleşmesini hedef alan ve onların toplumdaki, kültürel olduğu kadar, sosyo-ekonomik birçok değişikliğe hazırlayan uyum ve bütünleşme fonksiyonudur. Animasyon aktivitelerinin sosyal fonksiyonlarını şu şekilde sıralayabiliriz (13);

- Gelenekler, eski yaşantı biçimlerini, eğlence türlerini canlandırarak kültür aktarımını gerçekleştirir.
- Kültür değerinin paylaşılması ile insanlar arasında sosyal dayanışma sağlanır.
- Sağlıklı, mutlu ve hastaliksız insanlar yaratılarak, sağlığı koruma imkânı sağlanır.

7.1.2. Boş Zamanla İlgili Fonksiyonlar

Animasyon faaliyetlerinin temel hedefi, işletmeye dinlenme ve hoşça vakit geçirmek isteyen müşterilerin arzuları ve ihtiyaçlarını karşılamaktır. Bunu için işletmelerde, hareket ve canlılık yaratmak, müşterilerin deniz ve diğer faaliyetlerden arta kalan zamanlarını değerlendirmek ve beklentilerini karşılamak için organizasyonlar gerçekleştirilir. Bir turistik istasyonda, animasyon faaliyetleri, geniş ölçüde işletmenin çekiciliğine, kaynaklarına ve tesislerine bağlıdır. Yine de bu faaliyetlerden çoğunun uygulanması ve geliştirilmesi, hizmetlerin yaratılması, kolaylıkların sunulması genel olarak uygun bir organizasyonun oluşturulması ile desteklenir (64).

7.1.3. Eğitim Amaçlı Fonksiyonlar

Animasyonun temel bilgileri ve kültürleri kişilere verme amacı vardır. Animasyon faaliyetleri, turistlere hoşça vakit geçirtirken, aynı zamanda da eğitici özelliğe sahip olmalıdır. Turistler hoşça vakit geçirirken, ülkenin kültürü ile de kaynaştırılmalıdır. Örneğin; Türk folkloru çeşitli gösteriler yapılarak öğretilbilir. Oyun içerisinde kullanılacak basit malzemeler, onlara yaptırılarak, katılımları sağlanır. Bu sayede folklorumuz yabancılara öğretilmiş olur. Turizm tesislerinde, özel olarak hazırlanmış Anadolu geleneklerine göre döşenmiş mekânlarda çeşitli geleneksel oyunlarımız, önce öğretilerek; daha sonrada onların katılımıyla düzenlenmelidir. Böyle girişimler, geleneksel oyunlarımızın tanıtılmasını sağlayarak, turiste yeni bir şey öğretmenin zevki ile hoşça vakit geçirilmiş olur (13).

7.1.4. Sportif Fonksiyonlar

Sportif amaçlı yapılan animasyon aktiviteleri kişilerin fiziksel gelişimine de katkı sağlamaktadır. Geleneksel Türk spor faaliyetleri günümüzde ilgi duyulan spor faaliyetleri olan; basketbol, futbol, yüzme, kano vb. spor oyunlarına turistlerin katılması sağlanmalıdır. İşletmelerde günün belli saatlerinde bu sportif faaliyetlerin düzenlenmesi ve turistlerin katılması ile turistler hoşça vakit geçirme imkânı ile birlikte fiziksel gelişimlerine de katkı sağlama imkânı yakalayacaklardır (65).

7.1.5. Kültürel Fonksiyonlar

Animasyon, halk kültürünün yayılmasını sağlar. Sosyo-kültürel animasyonlar; turistlere eğlenme, dinlenme, ruhsal rahatlama, kültür arttırma, vb. nedenlerle çok cazip gelen ürünlerdir. İşletmelerde düzenlenen eğlence faaliyetlerine turistlerin hem seyirci hem de katılımcı olarak iştiraki sağlanmalıdır. Böylece, kültür iletişimi daha sağlıklı gelişir

ve turistlerin değişik ihtiyaçları karşılanır (66). Güneş, kum, deniz, orman ve doğal güzellikleri ile otel, motel, tatil köyü vb. konaklama tesislerini her ülkede az çok görmek mümkündür. Ancak, gezip görülmek istenen ülkelerin halk kültürlerini tüm gelenekleriyle ve uygulamaları ile her yerde bulmak mümkün değildir (67).

Türkiye'nin sosyal, kültürel ve coğrafi konumu gereği rekreasyonel faaliyetlerin daha düzenli, bilinçli ve kaliteli olarak istendik bir şekilde yapılabileceği düşünülmektedir.

Bu nedenle; Bodrum ve Kuşadası'ndaki beş yıldızlı otellerde tatil yapan turistlerin rekreasyonel sorunlarının araştırılması amacı ile yapılmıştır.

GEREÇ VE YÖNTEM

Literatür taraması yapılarak, turizm, beş yıldızlı otel, rekreasyon, animasyon ve boş zaman ile ilgili bilgiler derlenmiş ve bu doğrultuda sadece 5 yıldızlı otellerde kalan turistler tarafından cevaplanacak olan 53 soruluk bilgi toplama formu Türkçe ve İngilizce (ek 1 – ek 2) hazırlanmıştır.

Otellerin birçoğu bilgi toplama çalışmaları esnasında müşterilerinin rahatsız olabileceği düşüncesiyle uygulama yapılmasına sıcak bakmamışlardır. Ancak otellerin genel müdürleriyle yapılan birebir görüşmeler sonunda gerekli yazışmalar yapılarak gerekli izinler Bodrum’da Etap Altinel Otel ve Kervansaray Otel ile Kuşadası’nda Pine Bay Beach Otel ve Pine Bay Resort Otel alınmıştır (ek 3 – 5).

Bodrum Etap Altinel Otelden 120 kişi (% 23), Bodrum Kervansaray Otelden 160 kişi (% 31), Kuşadası Pine Bay Beach Otelden 100 kişi (% 20), Kuşadası Pine Bay Resort Otelden 132 kişi (% 26) toplam 512 turist çalışmanın örneklemini oluşturmuştur.

Çalışmada hazırlanan bilgi toplama formu vasıtasıyla 2006 turizm yaz sezonunda Kuşadası ve Bodrum bölgesindeki 5 yıldızlı otellerde kalan ve araştırmanın kapsamını oluşturan toplam 512 turist üzerinde gerçekleştirilmiş ve tarama modeli uygulanmıştır.

Çalışmaya katılan yabancı turistlerin oranı 353 kişi (% 68,9), Türk turistlerin oranı ise 159 kişi (% 31,1)’dir.

Veriler SPSS paket programı kullanılarak analiz edilmiş, sonuç, sürekli değişkenlere ilişkin ortalama, sapma nitelik, değişkenlere ilişkin yüzde istatistikleri verilmiştir.

BULGULAR

Kuşadası ve Bodrum bölgesindeki 5 yıldızlı otellerde kalan turistlerin rekreasyonel sorunlarının saptanması amacıyla yapılan çalışmamızda elde edilen bulgular, tablo halinde verilmiştir. Yapılan araştırmada ele alınan toplam turist sayısı 512'dir. Bu turistlerin 353'ü (% 68,9) (n = 353) yabancı uyruklu, 159'u (% 31,1) (n = 159) ise yurtdışında yaşayan ve tatil için Türkiye'yi tercih eden Türk turistler oluşturmaktadır. Turistlerin ülkeleri, yaşı, cinsiyeti, uyrukları ve otellerdeki rekreasyonel sorunlara verdikleri yanıtlar aşağıda tablolar halinde verilmiştir.

Tablo -1. Araştırmaya katılan turistlerin yaş durumlarına göre dağılımları.

YAŞ	FREKANS	YÜZDE
0-30	130	25,4
31-50	238	46,5
51-uzeri	144	28,1
Toplam	512	100

Araştırmaya katılan toplam 512 yabancı ve Türk turistten 0-30 yaş arasında olanların sayısı 130 (% 25,4) kişidir. 31-50 yaş olanların sayısı 238 (% 46,5) kişi. 51 ve üzeri yaşta olan turist sayısı ise 144 (% 28,1) kişidir.

Tablo -2. Araştırmaya katılan turistlerin cinsiyetlerine göre dağılımları.

CİNSİYET	TURİST SAYISI	YÜZDE
Erkek	261	51
Kadın	251	49
Toplam	512	100

Araştırmaya katılan turistlerin 261'i (% 51) erkek, 251'i (% 49) bayan turistlerden oluşmaktadır.

Tablo-3. Araştırmaya katılan turistlerin ülkelere göre dağılımları.

ÜLKE	TURİST SAYISI	YÜZDE
Almanya	67	13,1
Hollanda	51	10
Belçika	74	14,5
Fransa	10	2,0
İngiltere	21	4,1
Romanya	32	6,3
Rusya	34	6,6
Polonya	59	11,5
Diğerleri	5	1
Türkiye	159	31,1
Toplam	512	100

Araştırmaya katılan turistlerin ülkelerine göre dağılımlarına baktığımızda sırasıyla % 31,1' ni Türk, % 14,5'ni Belçikalı, % 13,1'ni Alman, % 11,5'ni Polonyalı, % 10'nu Hollandalı, % 6,6' sını Rus, % 6,3'nü Romanyalı, % 4,1'ni İngiliz, % 2'sinide Fransız turistler oluşturmaktadır. Bu ülkelerin dışında olup ta anketimize cevap veren turist oranı % 1'dir.

Tablo-4. Kaç yıldır Türkiye'ye (Kuşadası-Bodrum) geliyorsunuz sorusuna verilen yanıtlar.

			1 Yıl	2 Yıl	3 Yıl	4 Yıl	5 Yıl +	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	80	74	98	56	45	353
		Yüzde Puan	22,7	21	27,8	15,9	12,7	100
	Türk	Frekans	18	40	31	17	53	159
		Yüzde Puan	11,3	25,2	19,5	10,7	33,3	100
Toplam			98	114	129	73	98	512
			19,1	22,3	25,2	14,3	19,1	100

Türkiye'yi ziyarete gele yabancı turistlerin % 27,8'i 3 yıldır ülkemizi tercih ederken, % 22,7'si ilk defa Türkiye'ye geliyor. Yabancı turistlerin gelme süreleri uzadıkça tercih etme oranı düşmektedir. Aynı durum yurtdışında yaşayıp ta tatil için Türkiye'yi seçen Türk turistler için farklı. Türk turistlerin % 33,3'ü 5 yıl ve üzerinde tatil için Türkiye'yi tercih ediyor. Tablodan da anlaşıldığı gibi yabancı ve Türk turistlerin % 19,1 Türkiye'ye ilk defa gelirken, 5 yıl ve üzerine Türkiye'ye gelenlerin de oranı % 19,1'dir. Yabancı ve Türk turistlerin % 25,2'si 3 yıldır Türkiye'de tatillerini geçirmeyi tercih ederken, 5 yıl ve üzerinde Türkiye'de tatillerini geçirenlerin oranı % 19,1'dir. Tabloya genel olarak baktığımızda yabancı ve Türk turistlerin % 25,2'si 3 yıldır Türkiye'yi tatil bölgesi seçiyor. Süre uzadıkça (5 yıl ve üzeri) Türkiye'nin tercih edilme oranı düşmektedir.

Tablo-5. Türkiye'ye (Kuşadası-Bodruma) kimlerle birlikte geliyorsunuz sorusuna verilen yanıtlar.

			Ailemle	Arkadaşım (Erkek-Kız)	Yalnız	Türk arkadaşım	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	144	173	28	8	353
		Yüzde Puan	40,8	49	7,9	2,3	100
	Türk	Frekans	129	16	14	0	159
		Yüzde Puan	81,1	10,1	8,8	0	100
Toplam		Frekans	273	189	42	8	512
		Yüzde Puan	53,3	36,9	8,2	1,6	100

Türkiye'yi ziyarete gelen yabancı turistlerin % 49'u arkadaşlarıyla birlikte tatilini geçirmeyi tercih ederken, Türk turistlerin % 81,1'i aileleri ile birlikte tatilini geçirmeyi tercih etmektedir. Ülkemizde tatillerini geçirmeyi tercih eden yabancı turistlerin % 40,8'i ise aileleri ile birlikte tatil yapıyor. Türk arkadaşları ile birlikte Türkiye'ye tatile gelen yabancı turist oranı ise % 2,3'tür. Yabancı ve Türk turistlerin % 53,3'ü ailesi ile birlikte tatillerini geçirmeyi tercih ederken, yalnız tatile gelenlerin oranı % 8,2'dir. Tabloya genel olarak baktığımızda yabancı ve Türk turistlerin büyük bir oranı aileleri ve arkadaşlarıyla (kız-erkek) tatil yapmayı tercih ederken yalnız tatil yapanların veya Türk arkadaşlarıyla birlikte tatil yapanların oranı bir hayli düşük görünmektedir.

Tablo-6. Tatil yerini seçerken nerelerden bilgi alıyorsunuz sorusuna verilen yanıtlar.

			Turizm acentelerinden	Daha önce o yerlerde tatil yapan kişilerden	Gazete,Dergi, İnternet vb.	Türkiye'deki arkadaşlarımdan telefon ile	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	191	22	133	7	353
		Yüzde Puan	54,1	6,2	37,7	2	100
	Türk	Frekans	22	54	83	0	159
		Yüzde Puan	13,8	34	52,2	0	100
Toplam		Frekans	213	76	216	7	512
		Yüzde Puan	41,6	14,8	42,2	1,4	100

Yabancı turistlerin % 54,1'i tatil yerlerini belirlerken turizm acentelerini tercih ederken, bu oran Türk turistlerde %13,8'dir. Türkiye'deki arkadaşlarından yardım alan yabancı turist oranı % 2,0 iken Türk turistlerin hiçbiri Türkiye'deki arkadaşlarından telefon ile bilgi almayı tercih etmiyor. Yabancı turistlerin % 37,7'si gazete, dergi ve internetten yararlanırken, Türk turistlerin % 52,2'si gazete, dergi ve internetten yardım almayı tercih ediyor. Yabancı ve Türk turistlerin % 3,8'i turizm acenteleri, dergi, gazete ve internet yoluyla tatil bölgelerini belirlemektedirler. Daha önce bu bölgelerde tatilini geçirdiği için bu bölgeyi tercih edenlerin oranı ise yabancı ve Türk turistlerde toplam % 14,8'dir. Tabloya genel olarak bakıldığında yabancı ve Türk turistlerin tatil yerlerini seçerken gazete, dergi ve internetten yararlandıklarını görmekteyiz.

Tablo–7. Tatil yapacağımız yerleri seçerken ne tür özellikleri tercih edersiniz sorusuna verilen yanıtlar.

			Deniz kenarı	Deniz kenarı ve ormanlık bölge	Deniz kenarı,ormanlık ve yüzme havuzu	Deniz kenarı,ormanlık,yüzme havuzlu ve spor tesisli	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	63	48	152		353
		Yüzde Puan	17,8	13,6	43,1	25,5	100,0
	Türk	Frekans	5	21	89	44	159
		Yüzde Puan	3,1	13,2	56,0	27,7	100,0
Toplam		Frekans	68	69	241	134	512
		Yüzde Puan	13,3	13,5	47,1	26,2	100,0

Yabancı ve Türk turistlerin tatil yerlerini seçerken aradıkları özelliklere baktığımızda yabancı turistlerin %43,1'i deniz kenarı, orman ve yüzme havuzu ararken, bu özellikleri arayan Türk turistlerin oranı %56'dır. Sadece deniz kenarı olsun diyenlerin yabancı turistlerde oranı %17,8 iken bu oran Türk turistlerde %3,1'dir. Deniz kenarı, ormanlık ve yüzme havuzunu tercih eden yabancı ve Türk turistlerin oranı %47,1'dir. Sadece deniz kenarı olsun diyen yabancı ve Türk turistlerin oranı ise %13,3'dür. Deniz kenarı, orman, yüzme havuzu ve spor tesisi isteyen yabancı ve Türk turistlerin oranı %6,2'dir. Deniz kenarı olsun diyen yabancı ve Türk turistlerin oranı ise %13,5'dir.

Tablo–8. Turistlerin kendi yaş gruplarına göre yapılan rekreasyonel faaliyetlerinin yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	99	58	196	353
		Yüzde Puan	28	16,4	55,5	100
	Türk	Frekans	44	25	90	159
		Yüzde Puan	27,7	15,7	56,6	100
Toplam		Frekans	143	83	286	512
		Yüzde Puan	27,9	16,2	55,9	100

Kendi yaş gruplarına göre yapılan rekreatif faaliyetleri yeterli bulan yabancı turist oranı %55,5 iken bu oran Türk turistlerde %56,6'dır. Bu düşünceye katılmayanların yabancı ve Türk turistlerde oranı %27,9'dur. Kararsızların ise oranı %16,2'dir.

Tablo–9. Turistlerin kaldıkları otelin diskosunun yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	47	85	221	353
		Yüzde Puan	13,3	24,1	62,6	100
	Türk	Frekans	20	39	100	159
		Yüzde Puan	12,6	24,5	62,9	100
Toplam		Frekans	67	124	321	512
		Yüzde Puan	13,1	24,2	62,7	100

Kaldıkları otelin diskosunu yeterli bulan yabancı turistlerin oranı % 62,6 iken Türk turistlerin oranı % 62,9'dur. Tabloya genel olarak bakıldığında kaldıkları otelin diskosundan memnun olmayan yabancı ve Türk turistlerin oranı ise sadece % 13,1'dir.

Tablo–10. Turistlerin kaldıkları otelde yaptırılan sabah jimnastiği faaliyetlerinin yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	94	52	107	353
		Yüzde Puan	26,6	14,7	58,6	100
	Türk	Frekans	43	26	90	159
		Yüzde Puan	27	16,4	56,6	100
Toplam		Frekans	137	78	297	512
		Yüzde Puan	26,8	15,2	58	100

Kaldıkları otelerde sabah jimnastiğini yeterli bulan yabancı turistlerin oranı % 58,6 iken Türk turistlerde bu oran % 56,6'dır. Kararsızların oranı ise % 15,2'dir.

Tablo–11. Turistlerin kaldıkları otelde yapılan havuz başı oyunlarının yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	177	96	80	353
		Yüzde Puan	50,1	27,2	22,7	100
	Türk	Frekans	81	41	37	159
		Yüzde Puan	50,9	25,8	23,3	100
Toplam		Frekans	258	137	117	512
		Yüzde Puan	50,4	26,8	22,9	100

Yabancı turistlerin % 50,1'i kaldıkları otelin havuz başı oyunlarını yeterli bulmazken bu oran Türk turistlerde %50,9'dur. Yabancı ve Türk turistlerin % 50,4'ü havuz başı etkinliklerin yeterli olmadığını düşünürken yeterli olduğunu savunan yabancı ve Türk turistlerin oranı % 22,9'dur. Kararsızların oranı ise % 26,8'dir.

Tablo–12. Turistlerin kaldıkları otelde yaptırılan step aerobik faaliyetlerinin yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	86	50	217	353
		Yüzde Puan	24,4	14,2	61,5	100
	Türk	Frekans	35	24	100	159
		Yüzde Puan	22	15,1	62,9	100
Toplam		Frekans	121	74	317	512
		Yüzde Puan	23,6	14,5	61,9	100

Kaldıkları otellerin step ve aerobik çalışmalarını yeterli bulan Türk ve Yabancı turistlerin oranı % 61,9'dur. Yeterli bulmayanların oranı ise % 23,6'dır.

Tablo–13. Turistlerin kaldıkları otelin su sporları faaliyetlerinin yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	178	81	94	353
		Yüzde Puan	50,4	22,9	26,6	100
	Türk	Frekans	78	38	43	159
		Yüzde Puan	49,1	23,9	27	100
Toplam		Frekans	256	119	137	512
		Yüzde Puan	50	23,2	26,8	100

Kaldığı otelin su sporları faaliyetlerinin yeterli olamadığı görüşünde olan yabancı ve Türk turistlerin oranı % 50'dir. Yabancı ve yerli turistlerin % 26,8 ise su sporları faaliyetlerinin yeterli olduğunu düşünürken, kararsızların oranı ise % 23,2'dir.

Tablo–14. Turistlerin kaldıkları otelde bulunan sağlıklı yaşam merkezinin yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	119	146	88	353
		Yüzde Puan	33,7	41,4	24,9	100
	Türk	Frekans	37	85	37	159
		Yüzde Puan	23,3	53,5	23,3	100
Toplam		Frekans	156	231	125	512
		Yüzde Puan	30,5	45,1	24,4	100

Kaldığı otelin sağlıklı yaşam merkezinin yeterli olduğu görüşünü savunan yabancı ve Türk turistlerin oranı % 24,4'dür. Yeterli olmadığı görüşünde olanların oranı ise % 30,5'tir. Bu konuda kararsız olanların ise oranı % 45,1'dir. Tabloya genel olarak bakıldığında otellerdeki sağlıklı yaşam merkezlerinin yeterliliği hakkında fikir beyan edemeyenlerin oranları yüksektir.

Tablo–15. Turistlerin kaldıkları otelde akşam sunulan tiyatro, skeç faaliyetlerinin yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam	
UYRUK	Yabancı	Frekans	33	44	276	353	
		Yüzde Puan	9,3	12,5	78,2	100	
	Türk	Frekans	15	25	119	159	
		Yüzde Puan	9,4	15,7	74,8	100	
	Toplam		Frekans	48	69	395	512
			Yüzde Puan	9,4	13,5	77,1	100

Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin otellerdeki tiyatro ve skeç faaliyetlerini yeterli bulanların % 77,1’dir. Bu fikre katılmayanların oranı ise % 9,4’tür.

Tablo–16. Turistlerin kaldıkları otelde akşam sunulan dans faaliyetlerinin yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam	
UYRUK	Yabancı	Frekans	208	64	81	353	
		Yüzde Puan	58,9	18,1	22,9	100	
	Türk	Frekans	108	21	30	159	
		Yüzde Puan	67,9	13,2	18,9	100	
	Toplam		Frekans	316	85	111	512
			Yüzde Puan	61,7	16,6	21,7	100

Araştırmaya katılan yabancı turistlerin % 58,9’u otellerdeki akşam yapılan dans gösterilerinin yeterli olmadığı görüşünü savunurken, Türk turistlerde bu oran % 67,9’dur. Dans gösterilerini yeterli bulan yabancı turistlerin oranı % 22,9 iken Türk turistlerin sadece %18,9 bu etkinlikleri yeterli bulmaktadır. Tabloya genel olarak baktığımızda dans gösterilerini yeterli bulan yabancı ve Türk turist oranı % 21,7 iken yeterli bulmayanların oranı ise % 61,7’dir.

Tablo–17. Turistlerin kaldıkları otelde mevcut olan şezlongların yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	6	19	328	353
		Yüzde				
		Puan	1,7	5,4	92,9	100
	Türk	Frekans	4	7	148	159
		Yüzde				
		Puan	2,5	4,4	93,1	100
Toplam		Frekans	10	26	476	512
		Yüzde				
		Puan	2	5,1	93	100

Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin % 93’ü plajlardaki şezlongları yeterli bulurken, sadece % 2’si şezlongların yeterli olmadığı görüşündedir.

Tablo–18. Turistlerin kaldıkları otelin plajında bulunan duş kabinlerin yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Kaldığım otelin plajındaki duş ve kabinleri yeterli buluyorum.			
			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	17	54	282	353
		Yüzde				
		Puan	4,8	15,3	79,9	100
	Türk	Frekans	6	36	117	159
		Yüzde				
		Puan	3,8	22,6	73,6	100
Toplam		Frekans	23	90	399	512
		Yüzde				
		Puan	4,5	17,6	77,9	100

Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin % 77,9’u kaldıkların otelin plajındaki duş ve kabinleri yeterli bulurken, % 4,5’i bunların yeterli olmadığı görüşündedir. % 17,6’sı ise bu konuda fikir beyan etmemiştir.

Tablo–19. Turistlerin kaldıkları otelin plajında bulunan iskelelerin yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	235	74	44	353
		Yüzde Puan	66,6	21	12,5	100
	Türk	Frekans	121	31	7	159
		Yüzde Puan	76,1	19,5	4,4	100
Toplam		Frekans	356	105	51	512
		Yüzde Puan	69,5	20,5	10	100

Araştırmaya katılan yabancı turistlerin % 66,6'sı kaldıkları otelin iskelelerinin yetersiz olduğu görüşünü ortaya koyarken, bu oran Türk turistlerde % 76,1'dir. İskelelerin yeterli olduğu görüşünü savunan yabancı ve Türk turistlerin oranı ise % 10'dur. Bu konuda fikir beyan etmeyenlerin oranı ise % 20,5'dir.

Tablo–20. Turistlerin kaldıkları otelde bulunan yeşil alanlar ve bahçelerin yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	17	17	319	353
		Yüzde Puan	4,8	4,8	90,4	100
	Türk	Frekans	6	9	144	159
		Yüzde Puan	3,8	5,7	90,6	100
Toplam		Frekans	23	26	463	512
		Yüzde Puan	4,5	5,1	90,4	100

Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin % 90,4'ü kaldıkları otellerdeki yeşil alanları ve bahçeleri yeterli bulurken, sadece % 4,5'i bu alanları yetersiz bulmaktadır.

Tablo–21. Turistlerin kaldıkları otelde bulunan eğlenceli oyunlarının (langırt, bilardo, dart, kağıt oyunları, bilgisayar oyunları) yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	69	197	87	353
		Yüzde Puan	19,5	55,8	24,6	100
	Türk	Frekans	17	105	37	159
		Yüzde Puan	10,7	66	23,3	100
Toplam		Frekans	86	302	124	512
		Yüzde Puan	16,8	59	24,2	100

Araştırmaya katılan yabancı turistlerin % 24,6'sı kaldıkları otellerdeki eğlenceli oyunları yeterli bulurken, Türk turistlerin % 23,3'ü otellerdeki eğlenceli oyunları yeterli bulmaktadır. Otellerdeki eğlenceli oyunları yeterli bulan yabancı ve Türk turistlerin oranı %24,2 iken, oyunsal etkinlikleri yeterli bulmayanların oranı % 16,8'dir. Araştırmaya katılanların % 59'u bu konuda fikir beyan ederken karsız olduklarını ortaya koymuşlardır.

Tablo–22. Turistlerin kaldıkları otelde bulunan çocuk havuzunun yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	4	27	322	353
		Yüzde Puan	1,1	7,6	91,2	100
	Türk	Frekans	0	15	144	159
		Yüzde Puan	0	9,4	90,6	100
Toplam		Frekans	4	42	466	512
		Yüzde Puan	0,8	8,2	91	100

Kaldıkları otellerin çocuk havuzunu yeterli bulan yabancı ve Türk turistlerin oranı % 91 iken yeterli bulmayanların oranı % 0,8'dir.

Tablo–23. Turistlerin kaldıkları otelde sunulan çocuklara yönelik aktivitelerin yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	27	25	301	353
		Yüzde				
		Puan	7,6	7,1	85,3	100
	Türk	Frekans	14	11	134	159
		Yüzde				
		Puan	8,8	6,9	84,3	100
Toplam		Frekans	41	36	435	512
		Yüzde				
		Puan	8	7	85	100

Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin % 85'i otellerdeki çocuk aktivitelerine yönelik yerleri yeterli bulurken bu fikre katılmayan yabancı ve Türk turistlerin oranı % 8'dir.

Tablo–24. Turistlerin kaldıkları otelin fitness departmanında bulunan fitness aletlerinin yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	91	222	40	353
		Yüzde				
		Puan	25,8	62,9	11,3	100
	Türk	Frekans	50	103	6	159
		Yüzde				
		Puan	31,4	64,8	3,8	100
Toplam		Frekans	141	325	46	512
		Yüzde				
		Puan	27,5	63,5	9	100

Araştırmaya katılan Yabancı turistlerin % 25,8'i Türk turistlerin ise % 31,4'ü kaldıkları otellerdeki fitness center departmanındaki aletleri yeterli görmezken, yabancı ve Türk turistlerin sadece % 9'u bu departmandaki aletlerin yeterli olduğu görüşünü savunmaktadır. Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin % 63,5'i ise fitness center departmanındaki aletlerin yeterliliği veya yetersizliği hakkında görüş ifade edememişlerdir.

Tablo–25. Turistlerin kaldıkları oteldeki fitness center departmanında bulunan fitness center antrenörünün yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	45	225	83	353
		Yüzde Puan	12,7	63,7	23,5	100
	Türk	Frekans	11	106	42	159
		Yüzde Puan	6,9	66,7	26,4	100
Toplam		Frekans	56	331	125	512
		Yüzde Puan	10,9	64,6	24,4	100

Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin % 24,4’ü fitness center departmanında görev yapan antrenörün yeterliliği olduğu görüşünü savunurken, % 10,9’u burada görev yapan antrenörün yetersiz olduğu görüşünü ifade etmiştir. Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin % 64,4’ü ise fitness center departmanında görev yapan antrenörün yeterliliği veya yetersizliği hakkında görüş ifade edememişlerdir.

Tablo–26. Turistlerin kaldıkları otelde bulunan tv ve uydu sistemlerinin yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	39	42	272	353
		Yüzde Puan	11	11,9	77,1	100
	Türk	Frekans	18	28	113	159
		Yüzde Puan	11,3	17,6	71,1	100
Toplam		Frekans	57	70	385	512
		Yüzde Puan	11,1	13,7	75,2	100

Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin % 75,2’si kaldıkları otellerin TV ve Uydu sistemlerini yeterli bulurken % 11,1’i TV ve uydu sistemlerinin yetersiz olduğu görüşünü ortaya koymuştur. % 13,7’si ise bu konuda fikir beyan etmemiştir.

Tablo–27. Turistlerin kaldıkları otelde sunulan rekreasyon faaliyetleri esnasında alınan güvenlik önlemlerinin yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	165	147	41	353
		Yüzde Puan	46,7	41,6	11,6	100
	Türk	Frekans	68	85	6	159
		Yüzde Puan	42,8	53,5	3,8	100
Toplam		Frekans	233	232	47	512
		Yüzde Puan	45,5	45,3	9,2	100

Kaldıkları otelde yapılan rekreasyon faaliyetleri sırasında alınan güvenlik önlemlerini yeterli bulan yabancı ve Türk turistlerin oranı % 9,2, yeterli olmadığı görüşünü savunanların oranı % 45,5'tir. Çalışmaya katılanların % 45,3'ü ise güvenlik önlemlerinin yeterliliği veya yetersizliği konusunda kararsız olarak görünmektedir.

Tablo–28. Turistlerin kaldıkları otelin plajının yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	9	25	319	353
		Yüzde Puan	2,5	7,1	90,4	100
	Türk	Frekans	4	11	144	159
		Yüzde Puan	2,5	6,9	90,6	100
Toplam		Frekans	13	36	463	512
		Yüzde Puan	2,5	7	90,4	100

Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin % 90,4'ü kaldıkları otelin plajını yeterli bulurken, % 2,5'i plajların yetersiz olduğu görüşündedir. % 7'si ise kararsızdır.

Tablo–29. Turistlerin kaldıkları otelin futbol sahasının yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	92	155	106	353
		Yüzde Puan	26,1	43,9	30	100
	Türk	Frekans	46	42	71	159
		Yüzde Puan	28,9	26,4	44,7	100
Toplam		Frekans	138	197	177	512
		Yüzde Puan	27	38,5	34,6	100

Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin % 34,6'sı kaldıkları otelin futbol sahasını yeterli bulurken, % 38,5'i bu konuda fikir beyan etmemiş, % 27'si ise kaldıkları otelin futbol sahasının yetersiz olduğu kanaatindedir.

Tablo–30. Turistlerin kaldıkları otelin tenis sahasını yeterliliği ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	
UYRUK	Yabancı	Frekans	20	58	275	353
		Yüzde Puan	5,7	16,4	77,9	100,0
	Türk	Frekans	10	25	124	159
		Yüzde Puan	6,3	15,7	78	100
Toplam		Frekans	30	83	399	512
		Yüzde Puan	5,9	16,2	77,9	100

Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin % 77,9'u kaldıkları otelin tenis sahasını yeterli bulurken, % 16,2'si bu konuda fikir beyan etmemiş, % 5,9'u ise kaldıkları otelin tenis sahasının yetersiz olduğu kanaatindedir.

Tablo–31. Turistlerin kaldıkları otelde golf sahasının olmasının kendileri açısından önemi ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	45	219	89	353
		Yüzde				
		Puan	12,7	62	25,2	100
	Türk	Frekans	5	101	53	159
		Yüzde				
		Puan	3,1	63,5	33,3	100
Toplam		Frekans	50	320	142	512
		Yüzde				
		Puan	9,8	62,5	27,7	100

Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin % 27,7'si kaldıkları otelin golf sahasının olmasının kendileri için önemli olduğunu ifade ederken % 9,8'i bunun kendileri için önemli olmadığı görüşündedir. % 62,5'i ise bu konuda kararsızdır.

Tablo–32. Turistlerin kaldıkları otelde internet cafenin olmasının kendileri açısından önemi ile ilgili görüşleri.

			Kaldığım otelin internet cafesinin olması benim için önemlidir.			
			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	8	241	104	353
		Yüzde				
		Puan	2,3	68,3	29,5	100
	Türk	Frekans	5	133	21	159
		Yüzde				
		Puan	3,1	83,6	13,2	100
Toplam		Frekans	13	374	125	512
		Yüzde				
		Puan	2,5	73	24,4	100

Araştırmaya katılan yabancı turistlerin % 29,5'i kaldıkları otelin internet cafesinin olmasının kendileri için önemli olduğunu düşünürken, Türk turistlerin % 13,2'si bu konunun kendileri için önemli olduğu görüşündedir. İnternet cafenin olması benim için önemli değildir diyen yabancı ve Türk turistlerin oranı % 2,5'tir. Karasız yabancı ve Türk turistlerin oranı ise % 73'tür.

Tablo–33. Turistlerin kaldıkları otelde sauna olmasının kendileri açısından önemi ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	12	52	289	353
		Yüzde				
		Puan	3,4	14,7	81,9	100
	Türk	Frekans	2	19	138	159
		Yüzde				
		Puan	1,3	11,9	86,8	100
Toplam		Frekans	14	71	427	512
		Yüzde				
		Puan	2,7	13,9	83,4	100

Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin % 83,4'ü kaldıkları otelin saunasının olmasının kendileri için önemli olduğunu ifade ederken % 2,7'si bunun kendileri için önemli olmadığı görüşündedir. % 13,9'u ise bu konuda kararsızdır. Türk turistlerin (% 86,8) yabancı turistlere (%81,9) oranla saunanın olması gerektiğine daha çok inandığını görmekteyiz.

Tablo–34. Turistlerin kaldıkları otelde hayvanat bahçesinin olmasının kendileri açısından önemi ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	259	59	35	353
		Yüzde				
		Puan	73,4	16,7	9,9	100
	Türk	Frekans	138	16	5	159
		Yüzde				
		Puan	86,8	10,1	3,1	100
Toplam		Frekans	397	75	40	512
		Yüzde				
		Puan	77,5	14,6	7,8	100

Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin % 7,8'i kaldıkları otelin hayvanat bahçesinin olmasının kendileri için önemli olduğunu, % 77,5'i bunun kendileri için önemli olmadığı görüşündedir. % 14,6'sı ise bu konuda kararsızdır. Yabancı turistlerin Türk turistlere göre hayvanat bahçesi gerekliliğine daha çok inandığını görülmektedir.

Tablo–35. Turistlerin kaldıkları otelde botanik park olmasının kendileri açısından önemi ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	260	56	37	353
		Yüzde				
		Puan	73,7	15,9	10,5	100
	Türk	Frekans	144	14	1	159
		Yüzde				
		Puan	90,6	8,8	0,6	100
Toplam		Frekans	404	70	38	512
		Yüzde				
		Puan	78,9	13,7	7,4	100

Kaldıkları otelin botanik parkı olması benim için önemlidir diyen yabancı turist oranı % 10,5 iken Türk turist oranı % 0,6'dır. Botanik parkının olması benim için önemli değil diyen yabancı ve Türk turist oranı % 78,9'dur. Kararsız olanların oranı ise %13,7'dir.

Tablo–36. Turistlerin kaldıkları otelin fitness center departmanının kapalı mekânda, klimalı ve müzikli olmasının önemi ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	278	46	29	353
		Yüzde				
		Puan	78,8	13	8,2	100
	Türk	Frekans	155	4	0	159
		Yüzde				
		Puan	97,5	2,5	0	100
Toplam		Frekans	433	50	29	512
		Yüzde				
		Puan	84,6	9,8	5,7	100

Kaldığım oteldeki fitness center departmanının kapalı mekânda, klimalı ve müzikli olması benim için önemlidir diyen yabancı ve Türk turist oranı % 5,7 iken önemli değil diyen yabancı ve Türk turist oranı % 84,6'dır. Kararsızların oranı ise % 9,8'dir. Bu durumu önemsemeyen Türk turistlerin oranı bir hayli yüksektir (% 97,5). Kaldığım oteldeki fitness center departmanının kapalı mekânda, klimalı ve müzikli olması benim için önemlidir diyen Türk turist oranı %,0'dır.

Tablo–37. Kaldığım otelin fitness center departmanının ormanlık alanda, deniz manzaralı ve müzikli olmasının kendileri açısından önemi ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	28	50	275	353
		Yüzde Puan	7,9	14,2	77,9	100
	Türk	Frekans	18	17	124	159
		Yüzde Puan	11,3	10,7	78	100
Toplam		Frekans	46	67	399	512
		Yüzde Puan	9	13,1	77,9	100

Kaldığım oteldeki fitness center departmanının ormanlık alanda, deniz manzaralı ve müzikli olması benim için önemlidir diyen yabancı ve Türk turist oranı % 77,9 iken kaldığım otelde bunların olması benim için önemli değildir diyenlerin oranı % 9'dur. Kararsızlar ise % 13,1'dir.

Tablo–38. Turistlerin kaldıkları otelde cep sinema sistemi olmasının kendileri açısından önemi ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	123	187	43	353
		Yüzde Puan	34,8	53	12,2	100
	Türk	Frekans	63	79	17	159
		Yüzde Puan	39,6	49,7	10,7	100
Toplam		Frekans	186	266	60	512
		Yüzde Puan	36,3	52	11,7	100

Kaldığım otelde cep sinema sisteminin olması benim için önemlidir diyen yabancı ve Türk turistlerin oranı % 11,7 iken aksini ifade eden yabancı ve Türk turist oranı % 36,3'tür. Cep sinema sistemi bulunsun mu sorusuna cevap verenlerden kararsızların oranı ise % 52'dir.

Tablo–39. Turistlerin kaldıkları otelde at safari etkinliğinin olmasının kendileri açısından önemi ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	305	46	2	353
		Yüzde				
		Puan	86,4	13	0,6	100
	Türk	Frekans	155	4	0	159
		Yüzde				
		Puan	97,5	2,5	0	100
Toplam		Frekans	460	50	2	512
		Yüzde				
		Puan	89,8	9,8	0,4	100

Kaldığım otelde at safari etkinliğinin olması benim için önemlidir diyen yabancı ve Türk turist oranı % 0,4 iken safari etkinliğinin olması benim için önemli değil diyenlerin oranı ise % 89,8’dir. Tabloda görüldüğü gibi Türk turistlerin hiçbirisi bu etkinliğin kendileri için önemli olmadığını vurgularken (% 97,5), % 2,5’i kararsızdır.

Tablo–40. Turistlerin kaldıkları otelde Türk müziği dinleme tercihi ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	22	27	304	353
		Yüzde				
		Puan	6,2	7,6	86,1	100
	Türk	Frekans	12	5	142	159
		Yüzde				
		Puan	7,5	3,1	89,3	100
Toplam		Frekans	34	32	446	512
		Yüzde				
		Puan	6,6	6,3	87,1	100

Kaldığım otelde Türk müziği çalmasını tercih ederim diyen yabancı ve Türk turistlerin oranı % 87,1 iken bu görüşe katılmayanların oranı % 6,6’dır.

Tablo–41. Turistlerin kaldıkları otelde Arap müziği dinleme tercihi ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	302	23	28	353
		Yüzde	85,6	6,5	7,9	100
		Puan				
	Türk	Frekans	144	14	1	159
		Yüzde	90,6	8,8	0,6	100
		Puan				
Toplam		Frekans	446	37	29	512
		Yüzde	87,1	7,2	5,7	100
		Puan				

Kaldıkları otelde Arap müziğinin çalınmasını tercih ederim diyen yabancı turist oranı % 7,9 iken Türk turistlerde bu oran % 0,6'dır. Yabancı turistlerin % 85,6'sı, Türk turistlerin % 90,6'sı kaldıkları otelde Arap müziği çalınmasını tercih etmemektedir. Arap müziği tercih eden Türk ve yabancı turist oranı % 5,7'dir.

Tablo–42. Turistlerin kaldıkları otelde amerikan müziği dinleme tercihi ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	174	39	140	353
		Yüzde	49,3	11	39,7	100
		Puan				
	Türk	Frekans	21	13	125	159
		Yüzde	13,2	8,2	78,6	100
		Puan				
Toplam		Frekans	195	52	265	512
		Yüzde	38,1	10,2	51,8	100
		Puan				

Kaldığım otelde Amerikan müziği çalınmasını tercih ederim diyen yabancı turist oranı % 39,7 iken Türk turistlerde bu oran % 78,6'dır. Amerikan müziği tercih etmeyen Yabancı turist oranı % 49,3 iken bu oran Türk turistlerde % 13,2'dir. Bu soruya kararsızım diyenlerin oranı ise % 10,2'dir. Kaldıkları otelde Amerikan müziği çalsın diyen müşterilerden Türk turistlerin, yabancı turistlere göre oranının yüksek olması ilginçtir.

Tablo-43. Turistlerin kaldıkları otelde Latin müziği dinleme tercihi ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	23	31	309	353
		Yüzde				
		Puan	6,5	8,8	84,7	100
	Türk	Frekans	13	5	141	159
		Yüzde				
		Puan	8,2	3,1	88,7	100
Toplam		Frekans	36	36	440	512
		Yüzde				
		Puan	7	7	85,9	100

Kaldığım otelde Latin müziği çalmasını tercih ederim diyen yabancı turistlerin oranı % 84,7 iken bu oran Türk turistlerde % 88,7'dir. Latin müziğinin çalınmasını istemeyen yabancı ve Türk turistlerin oranı % 7, Latin müziği tercih ederim diyen yabancı ve Türk turistlerin genel oranı % 85,9'dur.

Tablo-44. Turistlerin tatil bölgesi tercihi yaparken o bölgenin doğal rekreatif özelliklerinin tercih yapmalarındaki etkileri ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	277	46	30	353
		Yüzde				
		Puan	78,5	13	8,5	100
	Türk	Frekans	127	4	28	159
		Yüzde				
		Puan	79,9	2,5	17,6	100
Toplam		Frekans	404	50	58	512
		Yüzde				
		Puan	78,9	9,8	11,3	100

Tatil bölgesi tercihi yaparken o bölgenin doğal rekreatif özellikleri tercih yapmamda etkilidir diyen yabancı turist oranı % 8,5 iken Türk oranı % 17,6'dır. Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin % 78,9 tatil bölgelerini tercih ederken doğal rekreatif alan özelliklerini göz önüne almamaktadır.

Tablo–45. Turistlerin tatil bölgesi tercihi yaparken o bölgede yapılan rekreatif faaliyetlerin tercih yapmalarına olan etkileri ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	5	6	342	353
		Yüzde Puan	1,4	1,7	96,9	100
	Türk	Frekans	2	1	156	159
		Yüzde Puan	1,3	0,6	98,1	100
Toplam		Frekans	7	7	498	512
		Yüzde Puan	1,4	1,4	97,3	100

Tatil bölgesi tercihi yaparken o bölgede yapılan rekreatif faaliyetler tercih yapmamda etkilidir diyen yabancı ve Türk turistlerin oranı % 97,3 iken bu fikre katılmayan turistlerin toplam oranı % 1,4'tür. Bu konuda kararsız olan turist oranı ise % 1,4'tür.

Tablo–46. Turistlerin kaldıkları otelde hizmet veren animasyon ekiplerinin tatil yaptıkları ülkenin vatandaşı olmasının önemi ile ilgili görüşleri.

			Boş	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	90	35	185	43	353
		Yüzde Puan	25,5	9,9	52,4	12,2	100
	Türk	Frekans	56	9	77	17	159
		Yüzde Puan	35,2	5,7	48,4	10,7	100
Toplam		Frekans	146	44	262	60	512
		Yüzde Puan	28,5	8,6	51,2	11,7	100

Kaldığım otelde hizmet veren animasyon ekiplerinin turizm yaptığım ülkenin vatandaşı olması önemlidir diyen yabancı ve Türk turistlerin toplam oranı % 11,7, bu fikre katılmayanların oranı % 8,6, kararsızların oranı % 51,2, bu soruya cevap vermeyen turist oranı ise % 28,5'tir.

Tablo–47. Turistlerin kaldıkları oteldeki animasyon ekibinin iyi düzeyde yabancı dil bilgisinin olmasının katılacakları faaliyetler üzerindeki etkileri ile ilgili görüşleri.

			Boş	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	70	35	133	115	353
		Yüzde Puan	19,8	9,9	37,7	32,6	100
	Türk	Frekans	37	9	34	79	159
		Yüzde Puan	23,3	5,7	21,4	49,7	100
Toplam		Frekans	107	44	167	194	512
		Yüzde Puan	20,9	8,6	32,6	37,9	100

Animasyon ekibindeki elemanların iyi düzeyde yabancı dil bilmeleri katılacağım etkinlikleri etkiler diyen yabancı ve Türk turistlerin oranı % 37,9 iken bu fikre katılmayanların oranı % 8,6, kararsızların oranı % 32,6, bu soruya cevap vermeyen yabancı ve Türk turistlerin oranı % 20,9'dur.

Tablo–48. Turistlerin kaldıkları oteldeki animasyon ekibindeki elemanların giyim tarzı, hitap şekilleri, ve yüz ifadelerinin kendileri açısından önemi ile ilgili görüşleri.

			Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	23	15	315	353
		Yüzde Puan	6,5	4,2	89,2	100
	Türk	Frekans	13	2	144	159
		Yüzde Puan	8,2	1,3	90,6	100
Toplam		Frekans	36	17	459	512
		Yüzde Puan	7	3,3	89,6	100

Animasyon ekibindeki elemanların giyim tarzı, hitap şekilleri ve yüz ifadeleri benim için önemlidir diyen yabancı ve Türk turistlerin oranı % 89,6, bu fikre katılmıyorum diyenlerin oranı % 7, kararsızların oranı ise % 3,3'tür.

Tablo–49. Turistlerin kaldıkları otelde animasyon faaliyetlerine aktif katılmaları ile ilgili görüşleri.

			Boş	Katılmıyorum	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	29	238	86	353
		Yüzde	8,2	67,4	24,4	100
		Puan				
	Türk	Frekans	0	154	5	159
		Yüzde	0	96,9	3,1	100
		Puan				
Toplam		Frekans	29	392	91	512
		Yüzde	5,7	76,6	17,8	100
		Puan				

Kaldığım oteldeki animasyonel faaliyetlere aktif olarak katılıyorum diyen yabancı turistlerin oranı % 24,4 iken bu oran Türk turistlerde % 3,1'dir. Bu fikre katılmayan Türk turistlerin oranı % 96,9 iken yabancı turistlerde bu oran % 67,4'tür. Bu soruya cevap vermeyen turist oranı ise toplamda % 5,7'dir. Burada ağırlıklı olarak Türk turistlerin, yabancı turistlere oranla animasyonel hareketlere aktif olarak katılma isteklerinin bir hayli düşük olduğu gözlenmektedir.

Tablo–50. Turistlerin rekreasyonel faaliyetlere katılmalarının tatil kalitelerini arttırıp arttırmayacağı ile ilgili görüşleri.

			Boş	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	10	8	16	319	353
		Yüzde	2,8	2,3	4,5	90,4	100
		Puan					
	Türk	Frekans	0	3	16	140	159
		Yüzde	0	1,9	10,1	88,1	100
		Puan					
Toplam		Frekans	10	11	32	459	512
		Yüzde	2	2,1	6,3	89,6	100
		Puan					

Rekreasyon etkinliklerine katılmanın insanı rahatlatıp tatilin kalitesini arttıracığını düşünüyorum diyen yabancı ve Türk turistlerin toplam oranı % 89,6 iken bu fikre katılmayan yabancı ve Türk turistlerin oranı % 2,1'dir. Kararsızların oranı % 6,3, bu soruya cevap vermeyen turist oranı ise % 2'dir.

Tablo-51. Turistlerin kaldıkları otelde kütüphane olması ile ilgili görüşleri.

			Boş	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	57	97	137	62	353
		Yüzde Puan	16,1	27,5	38,8	17,6	100
	Türk	Frekans	54	9	76	20	159
		Yüzde Puan	34	5,7	47,8	12,6	100
Toplam		Frekans	111	106	213	82	512
		Yüzde Puan	21,7	20,7	41,6	16	100

Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin % 16'sı kaldıkları otelde kütüphane olmasını isterken, % 20,7'si bu fikre katılmamaktadır. Kaldığım otelde kütüphane olsun diyen yabancı turist oranı %17,6 iken bu oran Türk turistlerde % 12,6 olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu fikre kararsız olarak cevap veren yabancı ve Türk turist oranı % 41,6'dır. Araştırmaya katılan turistlerin % 21,7'si de bu soruya yanıt vermemiştir.

Tablo-52. Turistlerin rekreasyon etkinliklerine katılma durumları ile ilgili görüşleri.

			Tek başıma,	Arkadaşla	Ailemle	Hiç katılmam	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	18	136	109	90	353
		Yüzde Puan	5,1	38,5	30,9	25,5	100
	Türk	Frekans	8	60	50	41	159
		Yüzde Puan	5	37,7	31,4	25,8	100
Toplam		Frekans	26	196	159	131	512
		Yüzde Puan	5,1	38,3	31,1	25,6	100

Rekreasyonel etkinliklere hiç katılmam diyen yabancı turistlerin oranı % 25,5, Türk turistlerin oranı % 25,8, Ailemle katılım diyen yabancı ve Türk turistlerin oranı % 31,1, arkadaşım ile katılım diyenlerin oranı % 38,3, tek başıma katılım diyenlerin oranı % 5,1'dir. Burada göze çarpan yabancı ve Türk turistlerin % 38,3'nün arkadaşlarıyla Rekreasyonel etkinliklere katılmak istiyor olmasıdır. Hiç rekreasyonel etkinliklere katılmam diyenlerin de oranı yüksektir (% 25,6).

Tablo–53. Turistlerin rekreasyon etkinliklerine günün hangi saatlerinde katılıyorsunuz sorusuna verdikleri yanıtlar.

			Sabah	Öğle	Akşam	Gece	Toplam
UYRUK	Yabancı	Frekans	114	66	95	78	353
		Yüzde Puan	32,3	18,7	26,9	22,1	100
	Türk	Frekans	49	32	44	34	159
		Yüzde Puan	30,8	20,1	27,7	21,4	100
Toplam		Frekans	163	98	139	112	512
		Yüzde Puan	31,8	19,1	27,1	21,9	100

Araştırmaya katılanların % 31,8'i rekreasyonel etkinliklere sabah katılmayı tercih ederken, akşam etkinliklere katılmak isteyenlerin oranı % 27,1, gece katılmak isteyenlerin oranı % 21,9, öğle katılmak isteyenlerin oranı ise % 19,1'dir. Rekreasyonel etkinliklere en az oranda öğle saatlerinde katılım olduğu göze çarpmaktadır.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Günümüzde turizm gelirlerinde önemli pay sahibi olan ülkeler, bacasız sanayi olarak adlandırılan turizmden aldıkları payı daha da arttırmak ve üst seviyelere çıkarmak için çeşitli yollara başvurmaktadır. Turizm gelirlerini arttırmada en önemli etkenlerden birinin rekreasyon faaliyetleri olduğu yurtiçi ve yurtdışındaki araştırmalarla ortaya konmaktadır.

Türkiye'nin doğal ve kültürel güzelliklerinden kaynaklanan turizm potansiyeli Türkiye için önemli bir gelir kaynağı oluşturmaktadır. Ancak bu rekabette yer almak ve daha fazla gelir için rekreasyonel faaliyetlerin Türkiye'de bir an önce gerektiği şekilde ve günden güne kendini yenileyerek turistlerin hizmetine sunulması gerektiği artık bilinmektedir. Çalışmada bu özelliklerden yola çıkılarak öncelikle mevcut sunulan veya sunulmaya çalışılan rekreasyonel faaliyetler ve fiziki özelliklerin turistler tarafından nasıl karşılandığını ortaya konulması amaçlanmıştır.

Beş yıldızlı otellerde kalan turistlerin rekreasyonel sorunlarını saptamak amacıyla yapılmış olan çalışmamızdaki bulgular ile ilgili yorumlar aşağıda açıklanmaktadır.

Türkiye'nin turizm bölgelerinde (Bodrum ve Kuşadası) bulunan beş yıldızlı otellerde kalan yabancı ve Türk turistlerin kaldıkları otellerdeki rekreasyonel faaliyetlerle ilgili sorunları ve beklentilerini ortaya koymayı amaçlayan çalışmada frekans analizi değerlendirilmelerine yer verilmiştir.

Çalışmaya katılan yabancı turistlerin 353 kişi ile oranı % 68,9'dur. Çalışmaya katılan Türk turistlerin oranı ise 159 kişi ile % 31,1'dir. Sayısal durum göz önüne alındığında bu bölgede ve beş yıldız otellerde tatilini geçiren turistlerin çoğunluğunun yabancı turistler olduğu ortaya çıkmaktadır. Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin % 51'ini erkekler, % 49'unu bayanlar oluşturmaktadır.

Turistlerin ülkelere göre dağılımlarına bakıldığında çalışmaya katılanların % 31,1'ini Türk turistler, % 14,5'ini Belçikalı turistler oluşturmaktadır. Fransızların ise katılımının % 2 ile en az olduğu ortaya çıkmaktadır.

Çalışmaya katılan turistlerin % 25,2'lik oranla en fazla 3 yıldır tatil için Türkiye'yi seçtiği görülmektedir. Bu sürenin 5 yıl ve üzerine çıktığını gördüğümüzde ise gelen turistlerin oranının düştüğü göze çarpmaktadır. Araştırmaya katılan yabancı turistlerin

% 49'u kız-erkek arkadaşıyla tatilini geçirmeyi tercih etmektedir. Türk turistlerin ise % 81,1'nin tatillerini aileleri ile geçirmeyi tercih ettiği göze çarpmaktadır. Yabancı turistlerin % 54,1'i tatil yerini seçerken turizm acentelerinden yardım alırken, Türk turistlerin % 52,2'si gazete, dergi ve internetten faydalandığını ifade etmektedir. Türkiye'deki arkadaşlarından veya yakınlarından bilgi alanların oranı (% 1,4) düşüktür. Turistlerin büyük çoğunluğu tatil yapacağı yeri seçerken deniz kenarı, ormanlık ve yüzme havuzu olmasına dikkat etmektedir. Otellerin sağlıklı yaşam merkezlerini yeterli bulan turist oranı düşüktür. Kaldıkları oteldeki akşam dans gösterilerini yeterli bulan turistlerin oranı % 27,1'dir. Turistlerin % 50,4 ü havuz başı oyunlarının yeterli olmadığını ortaya koymuşlardır. Turistlerin % 87,1 i kaldıkları otelde Türk müziği dinlemek istemektedir. Bunun sonucu olarak turistler Türk müziği dinlemeyi tercih etmektedir.

Heung V.C.S. (2000); "Anakara Çinlilerin, Hong Kong Otel Servislerinden Memnuniyet Dereceleri" adlı çalışmada Çinli insanların Hong Kong otellerinde yapılan Rekreasyon-Animasyon faaliyetlerinden memnun olmadıkları ve bu yüzden kısa süreler için otellerde ikamet ettiklerini saptamıştır (68). Çalışmada ortaya konulan sonuçlara bakıldığında Heung'un yaptığı çalışmanın sonucu çalışmayı destekler niteliktedir. Araştırmaya katılan turistlerin (% 89,4)'ü rekreasyonel faaliyetlerin, tatillerinin kalitesini arttırmada etkili olacağını bildirmiştir. Bu şekilde düşünen turistlerin kaliteli olan rekreasyonel faaliyetlerden sonra artan tatil kalitesi ile birlikte kalma sürelerini uzatmaları olasıdır.

Mollaoğulları H ve arkadaşları (2001); "Muğla yöresindeki otel ve tatil köylerinin sportif animasyon, rekreasyon ve hizmet satışını etkileyen faktörler açısından incelenmesi" adlı çalışmada sportif animasyon ve rekreasyon faaliyetlerinin hizmet satışlarını olumlu yönde etkilediğini saptamışlardır (14). Bu çalışma, yapılan araştırmayı destekler niteliktedir. Araştırmada, tatil kalitelerinin artmasında rekreasyonel faaliyetlerin etkili olacağını bildiren turistlerin, kalış sürelerini uzatmaları, hizmet satışlarından daha fazla yararlanma ihtiyacı duymaları sonucu çıkması beklenebilir.

Highan, J. ve Hinch, T. (2001); " Turizm, Spor, Sezonlar: Turizm ve Spor Sektörlerinin Sezonluk Kazanç Güçleri ve Potansiyelleri" adlı çalışmada, turizm ve spor kavramlarının beraber düşünüldüğü ve kaliteli servislerin sunulduğu ülkelerde turizmin çok daha fazla etkili bir silah olacağını belirtmiştir (69).

Zorba E ve arkadaşları (2001); ‘‘Muğla İli 1. Sınıf Tatil Köylerindeki Rekreasyon Aktivitelerine Katılan Yabancı Turistlerin Sportif Rekreasyon Programları İle İlgili Yaklaşımlarının İncelenmesi’’ adlı çalışmada çalışmaya katılan turistlerin sportif rekreasyon programlarından memnun oldukları, rekreasyon faaliyetlerini sunan animatörlerin ve sportif rekreasyon için mevcut olan fiziksel şartların da yeterli olduğu saptanmıştır (70). Yapılan çalışmada otellerin bazı fiziksel şartlarının yeterli olmadığı görülmektedir. Araştırmaya katılan turistler % 69,5’lik oranla kaldıkları otelde bulunan iskeleleri yetersiz bulduklarını belirtmişlerdir. Yine turistlerin % 30,5 i kaldıkları oteldeki sağlıklı yaşam merkezinin yetersiz olduğunu bildirirken, % 24,4’ü yeterli, % 45,1’i ise kararsız kalarak departmanın yeterli olup olmadığı hakkında fikir beyan etmemişlerdir. Araştırmaya katılan yabancı ve Türk turistlerin % 34,6’sı kaldıkları otelin futbol sahasını yeterli bulurken, % 38,5’i bu konuda fikir beyan etmemiş, % 27’si ise kaldıkları otelin futbol sahasının yetersiz olduğu kanaatindedir. Araştırmaya katılan Yabancı turistlerin % 25,8’i Türk turistlerin ise % 31,4’ü kaldıkları otellerdeki fitness center departmanındaki aletleri yeterli görmezken, yabancı ve Türk turistlerin sadece % 9’u bu departmandaki aletlerin yeterli olduğu görüşünü savunmaktadır. Yabancı ve Türk turistlerin % 63,5’i ise fitness center departmanındaki aletlerin yeterliliği veya yetersizliği hakkında görüş ifade etmemişlerdir.

Öztürk Y. (1999); ‘‘Turistlerin Türkiye’ye İlk ve Birden Fazla Ziyaret Etme Durumlarının Bazı Sosyo-Ekonomik Faktörler ile Seyahat Özelliklerine Göre Değişiminin Analizi’’ adlı çalışmada, geliş amaçları içerisinde tatil ilk sırayı alırken, iş amaçlı seyahatler ve rekreatif etkinliklere katılma isteği de önemli bir yer tutmakta ve ülkede daha fazla kalınmasını sağlamada etkili olduğunu saptamıştır (71). Araştırmada rekreasyon etkinliklerine katılmanın insanı rahatlatıp tatilin kalitesini artıracakını düşünüyorum diyen turistlerin toplam oranı % 89,6 iken bu fikre katılmayan turistlerin oranı % 2,1’dir. Kararsızların oranı % 6,3, bu soruya cevap vermeyen turist oranı ise %2’dir. Rekreasyonel faaliyetlerden memnun olan ve bu faaliyetlerin tatil kalitelerini arttırmada etkili olacağını düşünen turistlerin tatil sürelerini uzatmaları beklenebilir.

Raymond, K.S. ve arkadaşları (1998); ‘‘ Hong Kong Otellerinde Seçilen 6 Faktörün Otel Performans Analizi Üzerine Etkisi’’ adlı çalışmada seçilen karakterler; servis kalitesi, fiyatı, oda-resepsiyon, yemek, rekreatif aktiviteler ve güvenlik konuları üzerine yapılan

incelemede Rekreasyon Aktivitelerinin müşteriler tarafından yetersiz olduğu belirtilmiştir. (72). Araştırmaya katılan turistlerin bazı rekreasyonel aktivitelerin yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Turistlerin % 61,7'si kaldıkları otelde akşam yapılan dans gösterilerinin yetersiz, otelde yapılan su sporları faaliyetlerinin %50 oranında yetersiz olduğunu belirtmişlerdir. Çalışma elde edilen sonuçlar, Raymond ve arkadaşlarının ortaya koyduğu gibi turistlerin bazı rekreasyonel faaliyetlerden memnun olmadıklarını ortaya koymaktadır.

Zorba E ve arkadaşları (2003);''4-5 yıldızlı oteller ve tatil köyleri sportif rekreasyon ve animasyon programlarının analizi ve karşılaştırılması'' adlı çalışmada Turizm Bakanlığı ülkenin kültürel ve tarihi zenginliklerini, spor turizmi ve rekreasyon tesislerinin tanıtımını ve kalitesini yeteri derecede arttırabilirse Türkiye' ye gelen turist profilinin değişeceği ve Türk turizminde pozitif bir gelişme görülebileceği yönünde saptamalar yapmıştır. Ayrıca Türkiye'ye gelen turistlerin yaş olarak en fazla olduğu yaş aralığı 36-45 olarak belirlenmiştir (73). Çalışmada Türkiye'ye gelen turistlerin en yoğun yaş aralığı 31-50 olarak saptanmış olup, Zorba ve arkadaşlarının çalışması ile paralellik göstermektedir. Bu sonuçlar çalışmayı destekler niteliktedir.

Türkiye'de 5 yıldızlı otellerin sadece barınma hizmeti vermekle kalmayıp, tatile gelenlerin rekreatif faaliyetleri, sportif faaliyetleri ve animasyonel etkinlikleri daha profesyonelce organize etmeleri gerekmektedir. Bunun içinde öncelikle bu alanda yetişmiş kalifiye elemana ihtiyaç vardır. İkinci olarak otellerin bu hizmetler için fiziksel alanlarını genişletmeleri ve modern teknolojiyle donatmaları gerekmektedir. Bu konuda dünyada gelişmiş ülkelerdeki modeller araştırılıp ülkemizde de uygulanmalıdır. Burada tatillerini geçiren turistlerin her türlü ihtiyaçlarının karşılanması, hizmet kalitesi ve müşteri memnuniyeti turistlerin bu bölgeye ilgisini arttıracaktır. Önemli olan turistlerin beklentilerinin karşılanmasıdır.

Sonuç olarak otellerde verilen hizmetin kalitesi arttığında, fiziksel alanların durumları iyileştirildiğinde, rekreasyonel faaliyetlerdeki çeşitlilik arttığında ve yetişmiş eleman ihtiyacı giderildiğinde müşteri memnuniyeti de artacaktır. Dolayısıyla Türkiye'nin turizm gelirleri de buna paralel olarak artış gösterecektir.

EKLER

EK-1

DATA COLLECTION FORM

This form is arranged to prepare PhD thesis in the Department of Physical Education and Sports at Bursa Uludağ University Health Sciences Institute.

It will be prepared and tried to be implemented to determine the qualification of recreational activities at five-star hotels in Turkey (the example of Kuşadası and Bodrum).

Your age: 30 year-old and less between 31-50 51 year-old and above

Sex: Male Female

Country: Germany Netherlands Belgium France England
 Romania Russia Poland Others.....

1. It has been how many years that you come to Turkey?

1 year 2 years 3 years 4 years 5 years and above

2. With whom you come to Turkey?

- With my family (with my children and spouse)
- With my friends (boy friend – girl friend)
- Alone
- With my Turkish friend

3. From which sources do you get information when determining the holiday spot?

- From tourism agencies
- Form those who passed their holiday at such places before
- News paper, magazine, internet etc...
- Through phone from my friends in Turkey

4. Which features would you prefer when selecting the spots of holiday?

- Seaside
- Seaside and forest region
- Seaside, woody and with swimming pool
- Seaside, woody and with swimming pool and sport complex

	I do not participate	I am uncertain	I participate
5. I find sufficient the recreational activities carried out for the groups of my age			
6. I find sufficient the disco of the hotel in which I stay			
7 I find sufficient the morning gymnastic organized by the hotel in which I stay			
8 I find sufficient the poolside plays of the hotel in which I stay			
9 I find sufficient the step aerobic exercises of the hotel in which I stay			
10 I find sufficient the water sports activities (jet ski, banana parachute.. etc) of the hotel in which I stay			
11 I find sufficient the center of healthy living (SPA-WELLNES) of the hotel in which I stay			
12 I find sufficient the theatre and sketch activities, held at night, of the hotel in which I stay			
13 I find sufficient the dance performances held at night, of the hotel in which I stay			
14 I find sufficient the lounges on the beach of the hotel in which I stay			
15 I find sufficient the showers and cabinets, on the beach, of the hotel in which I stay			
16 I find sufficient the wharves on the beach of the hotel in which I stay			
17 I find sufficient the green areas and gardens of the hotel in which I stay			
18 I find sufficient the entertainment games (pin ball, billiards, dart, cards, computer games...etc) of the hotel in which I stay			
19 I find sufficient the swimming pool for children of the hotel in which I stay			
20 I find sufficient the places for children activities of the hotel in which I stay			
21 I find sufficient the tools at the fitness center of the hotel in which I stay			
22 I find sufficient the trainer at the fitness center of the hotel in which I stay			
23 I find sufficient the tv and satellite systems of the hotel in which I stay			
24 I find sufficient the security measures taken during the recreational activities held at the hotel in which I stay			
25 I find sufficient the beach of the hotel in which I stay			
26 I find sufficient the soccer field of the hotel in which I stay			
27 I find sufficient the tennis field of the hotel in which I stay			
28 I find sufficient the golf field of the hotel in which I stay			
29 I find sufficient the internet café of the hotel in which I stay			
30 I find sufficient the sauna of the hotel in which I stay			
31 It is important for me that the hotel in which I stay has a zoo			
32 It is important for me that the hotel in which I stay has botanical garden			
33 It is important for me that the hotel in which I stay has a indoor fitness center with air conditioner and music			
34 It is important for me that the hotel in which I stay has a forest and sea view and with music			
35 It is important for me that the hotel in which I stay has cellular cinema systems			
36 It is important for me that the hotel in which I stay organize horse safari activities			
37 I would prefer the hotel in which I stay play Turkish music			
38 I would prefer the hotel in which I stay play Arabic music			
39 I would prefer the hotel in which I stay play American music			
40 I would prefer the hotel in which I stay play Latin music			
41 When I make a choice about a holiday region, the natural recreative features of that region is important in my choice			
42 When I make a choice about a holiday region, the recreative activities organized in that region is important in my choice			
43 It is important for me that the animation teams servicing at the hotel in which I stay be the citizens of the country in which I pass my holiday.			
44 The personnel of the animation team being able to speak foreign language very well would affect my participation to the activities.			
45 The style of dressing, manner of address, and expression of their faces of the personnel in the animation team is important for me.			
46 I would participate actively in the animation activities at the hotel in which I stay.			
47 I think participation in the recreational activities would relax one and increase the quality of holiday.			
48 I would want the hotel in which I stay have a library.			

49. In recreational activities I would :

- prefer to join alone
- prefer to join with my friends
- prefer to join with my family
- not join at all

50. During which times of day do you participate in the recreational activities?

- In the morning   At noon   In the evening   At night

EK-2

BİLGİ TOPLAMA FORMU

Bu form, Bursa Uludağ Üniversitesi Sağlık Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalında yüksek lisans tezi hazırlanması amacıyla düzenlenmiştir.

Türkiye’de (Kuşadası ve Bodrum örneği) beş yıldızlı otellerdeki rekreasyon faaliyetlerinin yeterliliğini belirlemek amacıyla hazırlanıp uygulanmaya çalışılacaktır.

Yaşınız : 30 yaş ve aşağısı 31 – 50 yaş arası 51 yaş ve üzeri

Cinsiyet : Bay Bayan

Ülke : Almanya Hollanda Belçika Fransa İngiltere
 Romanya Rusya Polonya Diğerleri.....

1. Kaç yıldır Türkiye’ye geliyorsunuz?

1 yıl 2 yıl 3 yıl 4 yıl 5 yıl ve üzeri

2. Türkiye’ye kimlerle birlikte geliyorsunuz?

- Ailemle (çocukları ve eşi ile birlikte)
 Arkadaşımla (erkek – kız arkadaş)
 Yalnız
 Türk arkadaşım ile

3. Tatil yerini seçerken nerelerden bilgi alıyorsunuz?

- Turizm acentelerinden
 Daha önce o yerlerde tatil yapan kimselerden
 Gazete, dergi, İnternet vb...
 Türkiye’deki arkadaşarımdan telefon ile

4. Tatil yapacağınız yerleri seçerken ne tür özellikleri tercih edersiniz?

- Deniz kenarı
 Deniz kenarı ve ormanlık bölge
 Deniz kenarı, ormanlık ve yüzme havuzlu
 Deniz kenarı, ormanlık, yüzme havuzlu ve spor tesisli

	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum
5. Kendi yaş gruplarıma göre yapılan Rekreatif faaliyetleri yeterli buluyorum.			
6. Kaldığım otelin diskosunu yeterli buluyorum			
7. Kaldığım otelin yaptırdığı sabah jimnastiğini yeterli buluyorum.			
8. Kaldığım otelin havuz başı oyunlarını yeterli buluyorum.			
9. Kaldığım otelin step aerobik çalışmalarını yeterli buluyorum.			
10. Kaldığım otelin su sporları (jet ski, muz paraşüt...vb) faaliyetlerini yeterli buluyorum.			
11. Kaldığım otelin sağlıklı yaşam merkezini (SPA - WELLNES) yeterli buluyorum.			
12. Kaldığım otelin akşam yapılan tiyatro, skeç faaliyetlerini yeterli buluyorum.			
13. Kaldığım otelin akşam yapılan dans gösterilerini yeterli buluyorum.			
14. Kaldığım otelin plajında bulunan şezlongları yeterli buluyorum.			
15. Kaldığım otelin plajındaki duş ve kabinleri yeterli buluyorum.			
16. Kaldığım otelin plajındaki iskeleleri yeterli buluyorum.			
17. Kaldığım oteldeki yeşil alanlar ve bahçeleri yeterli buluyorum.			
18. Kaldığım oteldeki eğlenceli oyunları (langırt, bilardo, dart, kağıt oyunları, bilgisayar oyunları...vb) yeterli buluyorum.			
19. Kaldığım oteldeki çocuk havuzunu yeterli buluyorum.			
20. Kaldığım oteldeki çocuk aktivitelerine yönelik yerleri yeterli buluyorum.			
21. Kaldığım oteldeki fitnees center departmanındaki aletleri yeterli buluyorum.			
22. Kaldığım oteldeki fitnees center departmanındaki fitnees center antrenörünü yeterli buluyorum.			
23. Kaldığım otelin tv ve uydu sistemlerini yeterli buluyorum.			
24. Kaldığım otelde yapılan rekreasyon faaliyetleri esnasında alınan güvenlik önlemlerini yeterli buluyorum.			
25. Kaldığım otelde plajını yeterli buluyorum.			
26. Kaldığım otelde futbol sahasını yeterli buluyorum.			
27. Kaldığım otelde tenis sahasını yeterli buluyorum			
28. Kaldığım otelin golf sahasını yeterli buluyorum.			
29. Kaldığım otelin internet kafesini yeterli buluyorum.			
30. Kaldığım otelin saunasını yeterli buluyorum			
31. Kaldığım otelin hayvanat bahçesinin olması benim için önemlidir.			
32. Kaldığım otelin botanik parkının olması benim için önemlidir.			
33. Kaldığım oteldeki fitnees departmanının kapalı mekanda, klimalı, ve müzikli olması benim için önemlidir.			
34. Kaldığım oteldeki fitnees departmanının normanlı alanda, deniz manzaralı ve müzikli olması benim için önemlidir.			
35. Kaldığım otelde cep sinema sisteminin olması benim için önemlidir.			
36. Kaldığım otelde at safari etkinliğinin olması benim için önemlidir.			
37. Kaldığım otelde Türk müziği çalmasını tercih ederim.			
38. Kaldığım otelde Arap müziği çalmasını tercih ederim			
39. Kaldığım otelde Amerikan müziği çalmasını tercih ederim			
40. Kaldığım otelde Latin müziği çalmasını tercih ederim.			
41. Tatil bölgesi tercihi yaparken o bölgenin doğal rekreatif özellikleri tercih yapmamda etkilidir.			
42. Tatil bölgesi tercihi yaparken o bölgede yapılan rekreatif faaliyetler tercih yapmamda etkilidir.			
43. Kaldığım otelde hizmet veren animasyon ekiplerinin turizm yaptığım ülkenin vatandaşı olması önemlidir.			
44. Animasyon ekibindeki elemanların iyi düzeyde yabancı dil bilmeleri katılacağım etkinlikleri etkiler.			
45. Animasyon ekibindeki elemanların giyim tarzı, hitap şekilleri ve yüz ifadeleri benim için önemlidir.			
46. Kaldığım oteldeki animasyonel faaliyetlere aktif olarak katılırım.			

47.Rekreasyon etkinliklerine katılmanın insanı rahatlatıp, tatilin kalitesini artıracığını düşünüyorum.			
48.Kaldığım otelde kütüphane olmasını isterim.			

49. Rekreasyon etkinliklerine;

- Tek başıma katılmayı tercih ederim
- Arkadaşlarımla katılmayı tercih ederim
- Ailemle katılmayı tercih ederim
- Hiç katılmam

50. Rekreasyon etkinliklerine günün hangi saatlerinde katılıyorsunuz?

- Sabah
- Öğle
- Akşam
- Gece

KAYNAKLAR

1. KILBAŞ Ş. Rekreasyon Boş Zamanları Değerlendirme. Nobel Yayın, 3.baskı, Ankara, sayfa-3-30, 2004
2. İLKİN A, DİNÇER M.Z. Turizm kesiminin Türk ekonomisindeki yeri ve önemi. TOBB Yayını, Ankara, 1991.
3. <http://www.kulturturizmhaber.com/>
4. <http://kalkinma.org/?goster.asp?sayfa=rapor&id=300>
5. http://www.thm.bilkent.edu.tr/thmbro_web.doc
6. <http://www.die.gov.tr/TURKISH/SONIST/TURIZM/270706.doc>
7. GIBSON D.A On-property hotel financial controllers: A discourse analysis approach to characterizing behavioural roles. *International Journal of Hospitality Management*, 21, 2002.
8. TOPUZLU F.K. Turizm ve rekreasyon olgusunun geleceği. *Anatolia Dergisi*, Yıl:1, 8-9, 1990.
9. BOYACI C, AKTAŞ A. Antalya yöresine gelen turistlerin profilini belirleme projesi. *Turizm Yıllığı*, Türkiye Kalkınma Bankası Yayını, Ankara, sayfa 17-18, 1991.
10. DİNÇ Y. Tur operatörlerinin bölgesel pazarlara (Destinasyonlara) etkisi ve örnek bir uygulama. *Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi*, Balıkesir, 2002.
11. İLDİRİ H. Tatil köylerindeki rekabet, temizlik ve iyi yemekten animasyona kaydı. *Hotel Dergisi*, 9, 1998.
12. ÖZKAN E. Konaklama işletmelerinde animasyon. *Kalkınma Dergisi*, 43, sayfa- 32, 1993.
13. HACIOĞLU N, DİNÇ Y, GÖKDENİZ A. Boş zaman & rekreasyon yönetimi. *Detay Yayınevi*, 1.baskı, Ankara, sayfa 3-123, 2003.
14. MOLLAOĞULLARI H, ZORBA E, AKÇAKOYUN F, TEKİN A. Muğla yöresindeki otel ve tatil köylerinin sportif animasyon, rekreasyon ve hizmet satışını etkileyen faktörler açısından incelenmesi. *Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi*, cilt:3, 2, Konya, 2001.
15. HACIOĞLU N. Turizm pazarlaması. *Vipaş A.Ş*, Bursa, 2000.
16. ÇORBACI A. Tatil köylerindeki boş zaman değerlendirme faaliyetlerinde türk kültür motiflerinin kullanımı. *Basılmamış Doktora Tezi*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1993

17. TOPUZLU F. Animasyon imkânlarının konaklama işletmelerindeki etkinliği. Turizm Yıllığı, Türkiye Kalkınma Bankası A.Ş, Ankara, 1986.
18. ZORBA E, KARTAL R, MİÇOOĞULLARI, B.O, Zorba E, AĞİLÖNÜ A. Tatil Köyleri Sportif Rekreasyon ve Animasyon Programlarının Analizi ve Karşılaştırılması, Gazi Üniversitesi, I. Gençlik Boş Zaman ve Doğa Sporları Sempozyumu, Ankara, 2003.
19. BARUTÇUGİL İ. Turizm işletmeciliği. Beta Yayınları, İstanbul, 1989.
20. TEZEL M.D. Tatil köylerinde rekreasyon ve animasyon aktiviteleri. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir, 1990.
21. ÖZGÜÇ N. Turizm coğrafyası. İ. Ü.Yayımları, İstanbul, 1984.
22. T.B. Turizm Bakanlığı 30 Yaşında (1963–1993). T.B. Yayını, Ankara, 1993
23. EVLİYAOĞLU S. Genel turizm bilgisi. Gazi Üniversitesi Basımevi, Ankara, 1989
24. GÜRDAL M. Ulaştırma ekonomisi turizm ulaştırmasına genel bir yaklaşım. Coşkun Matbaası, Aydın, 1987
25. KTB. Bir yörenin turizm imkânlarının değerlendirilmesi için rehber. Ankara, sayfa–15, 1989.
26. USTA Ö. Turizm. As matbaacılık ve Ticaret A.Ş, İzmir, 1995
27. BURKAT A.J, MELDİK S. Turizm past, present and future, heineman Pub London, 1981
28. ARCHER B. The impact of domestic tourism. Second Edition University of Wales Pres, Number:2, Banger, 1974
29. ÜRGER S. Genel turizm bilgisi. Akdeniz Üniversitesi Basımevi, Antalya, 1993
30. <http://www.hukuki.net/kanun/2000760,35.frameset.asp>
31. KARAKÜÇÜK S. Rekreasyon- boş zamanları değerlendirme. Bağırğan Yayınevi, 3.baskı, Ankara, sayfa 3–92–93, 1999.
32. TORKİLDESEN G. Leisure and recreation managements. Combirdge University London, sayfa 174–175, 1990.
33. BAKIR M. Rekreasyon ve turizm ilişkisinin turizm politikalarının oluşturulmasındaki önemi. Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 1990.
34. ABADAN M. Türk üniversite öğrencilerinin serbest zaman faaliyetleri. Boş zaman Değerlendirme Faaliyetleri Semineri, HESK Yayını, İstanbul, 1981.
35. YURTBİLİR T.N. Boş zamanların sportif etkinliklerle değerlendirilmesi. T.C Anadolu Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Eskişehir, 1996.
36. LAFARGE, P. Tembellik Hakkı. (Çeviren: V.Günyol) Telaş Yayınları, 1993.

37. PENİNGTON-Gray, L., and KERSTETTER. Examining travel preferences of older canadian adults over time. *Journal Of Hospitality and Leisure Marketing*, V.8, 2001.
38. <http://www.dtm.gov.tr/pazaragiris/ulkeler/fra/fra-rap-ayl-oca.htm>
39. BAYER M.Z. *Turizme Giriş. İşletme Fakültesi Yayını, İstanbul*, sayfa–205, 1992.
40. OZANKAYA Ö. *Toplum bilim terimleri sözcüğü. 2.baskı, TDK yayını, Ankara*, 1980.
41. BUCHER A.C, BUCHER R.D. *Recreation for today society. Frentice-Hall, İnc. Englewood Cliffs, New Jersey*, 1974.
42. EDGİNTON C.R, FORD F.M. and CARPERTER G. *Leadership in recreation and leisure service organization. J.Wiley Sons*, 1985
43. PARKER S. *The sociology of Leisure. George Allen and Unwin Ltd., London*, sayfa-20, 1979.
44. DRIVER B.L, TOUCHER S.R. *Elements of outdoor recreation planning. Üniversty of Michigan Pres Ann, Arbor*, sayfa–9, 1974.
45. FARRELL P, LUNDEGREN H.M. *The process of recreation programming theory and technique, Third Edition, Venture pub*, sayfa–207, 1999.
46. TEZCAN M. *Boş zamanlar sosyolojisi. Doğan Matbaası*, sayfa–7–43, Ankara, 1982.
47. SUN D, Walsh D. *Journal of Environmental Management*. 53: 323-338(06), 1998.
48. HACIOĞLU N, GÖKDENİZ A. *Boş zaman ve rekreasyon yönetimi. Ders Notları, Balıkesir*, 1998.
49. HAZAR A. *Turizm işletmelerinde animasyon. Detay Yayıncılık, Ankara*, sayfa–29–32, 1999.
50. KESEN A. *Fethiye yöresinde rekreasyon amacı ile kullanılan bazı orman alanlarında rekreasyon talep değerinin belirlenmesi üzerine araştırmalar. İ.Ü. Yayını, İstanbul*, Sayfa–1, 1983.
51. PRIEST S, GASS M. *Effective leadership in adventure programming. Champaign, IL, Human Kinetics*,1997.
52. HOLDEN A. *Investigating trekkers' attitudes to the environment of Annapurna, Nepal. Tourism Management*, 24: 341 – 344, 2003.
53. ERKAL M. *Sosyolojik açıdan spor. Filiz Kitabevi, İstanbul*, sayfa–131, 1981.
54. FİNEY C. *Recreation its effect on productivity. Recreation Management*, sayfa-14, 1979.
55. BUCHER A.C. *Foundation of Physical Education. The C.U, Mosby Company, Saint Louis*, 1972.
56. TOSKAY T. *Turizm: Turizm olayına genel yaklaşım. Der. Yayınları, İstanbul*, sayfa–117, 1983.

57. ÇUBUK M. Turizmin dinlenme eğlenme ve BZD ile bütünleşmesi, yeniden tanım denemesi ve turizmin planlanmasında sistemli bir yaklaşım. MSÜ Yayını, İstanbul, sayfa-153, 1986.
58. BROTHERTON B. Konaklama, turizm ve eğlence tanımları: Görüş açıları, problemler ve çıkan sonuçlar. Turizmde Seçme Makaleler:11, TUGEY Yayını, İstanbul, 1991.
59. DİNÇER F. Turizm ve turist tanımlarındaki gelişmeler. Turizm Yıllığı 93, TKB Yayını, Ankara, sayfa-109, 1993.
60. 60- YATAĞAN S. Animasyon, Otel yönetimi semineri konuşma metinleri. KTR Yayını, Ankara, sayfa-272, 1984.
61. ÖĞÜNLÜ Ş. Turizmde animasyon hizmetleri. Otel Yönetimi Konuşma Metinleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Eğitim Dairesi Yayınları, Ankara, 1984.
62. ŞAHİN M. Beden eğitimi ve sporda temel kavramlar sözlüğü. Nobel Yayınevi, Ankara, 2004.
63. CROOTTS C.J, BUHALİS D, MARCH R. Global alliances in tourism and hospitality management. The Haworth Hospitality Press, Newyork, 2000.
64. Turistik İstasyonlarda Animasyon. Türkiye Cumhuriyeti Eğitim Dairesi Başkanlığı Yayını, Ankara, 1983.
65. CARR N A. Comparitive analysis of the behaviour of domestic and international young tourist. Tourism Management, 23.321-325, 2002
66. MCKERCHER B. Towards a classification of culturel tourists. İnternational Journal of Tourism Research, 4:29-38, 2002
67. EVLİYAOĞLU S. Turizm ve halk kültürlerimiz. Anatolia Dergisi, 31, 1992.
68. HEUNG V.C.S. Satisfaction levels of mainland chinese travelers with hong kong hotel services. İnternational Journal of Contemporary Hospitality Management, 5:12, China, 2000.
69. HIGHAM J. and HINCH T. Tourism, sport and seasons: The challenges and potential of overcoming seasonality in the sport and tourism sectors. Faculty of Physical Education and Recreation, University of Alberta, Edmonton, Canada, 2001.
70. ZORBA E, BAKIR M, TEKİN A, SAYGIN Ö. Muğla İli 1. sınıf tatil köylerindeki rekreasyon aktivitelerine katılan yabancı turistlerin sportif rekreasyon programları ile ilgili yaklaşımlarının incelenmesi. Marmara Üniversitesi Spor Araştırmaları Dergisi, 5, İstanbul, 2001.

71. OZTURK Y. Turistlerin Türkiye' ye ilk ve birden fazla ziyaret etme durumlarının bazı sosyo-ekonomik faktörler ile seyahat özelliklerine göre değişiminin analizi. Gazi Üniversitesi, Turizm Eğitim Fakültesi, Ankara, 1999.
72. RAYMOND K. S, CHU T. CHOI. An importance-performance analysis of hotel selection factors in the hong kong hotel industry: A comparison of business and leisure travellers. Department of Hotel and Tourism Management, The Hong Kong Polytechnic University, Hong Kong, 1999.
73. ZORBA E, KARTAL R, MİÇOOĞULLARI B.O, ZORBA E, AĞİLÖNÜ A. 4–5 yıldızlı oteller ve tatil köyleri sportif rekreasyon ve animasyon programlarının analizi ve karşılaştırılması. Beden Eğitimi ve Sporda Sosyal Alanlar Kongresi, Gazi Üniversitesi, Ankara, 2003.

TEŞEKKÜR

Araştırma konumun seçilmesinden, sonuçlanma aşamasına gelinceye kadar olan süreçte her an yanımda olan danışmanım Yard. Doç. Dr. Sayın Z.Alparslan ACAR a, ayrıca çalışmamın belli dönemlerinde bana yardımlarını esirgemeyen Sayın H.Murat şahin ve Yakup Yazıcı ya teşekkür ederim.

ÖZGEÇMİŞ

1979 yılında Bursa da doğdum. İlk-orta-lise öğrenimim Bursada tamamladım. 1998 yılında Çanakkale Onsekizmart Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bölümüne kayıt yaptırdım. Muğla Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulu Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokuluna 2000 yılında yatay geçiş yaptım. 2002 yılında bu okuldan mezun oldum. 2006 yılında Gaziantep Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Yüksekokulunda araştırma görevlisi olarak göreve başladım. Halen bu görevimi sürdürmekteyim.